2024/3031

11.12.2024

KOMISJONI OTSUS (EL) 2024/3031,

11. juuni 2024,

riigiabi SA.63470 (2022/C) (ex 2021/N) kohta, mida Ungari kavatseb anda ettevõtjale GKN Automotive Hungary Kft. (varem Rubin NewCo 2021 Kft.)

(teatavaks tehtud numbri C(2024) 3925 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (edaspidi „ELi toimimise leping“), eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid esitama märkusi vastavalt nendele sätetele ([1]) ja võttes nende märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) 11. juunil 2021 esitas Ungari komisjonile eelteate oma kavatsuse kohta anda ettevõtjale Rubin NewCo 2021 Kft. (edaspidi „Rubin“) ([2]) investeeringuteks ettenähtud regionaalabi (edaspidi „meede“) uue autoosade tootmisettevõte rajamiseks Ungaris Miskolcis (edaspidi „investeerimisprojekt“).

(2) 30. juunil 2021 toimus komisjoni talituste, Ungari ametiasutuste ja GKN Automotive Limitedi (edaspidi „GKN Automotive“, põhjendus 15) esindajate virtuaalne kohtumine.

(3) 23. juulil 2021 küsis komisjon täiendavat teavet, mille Ungari esitas 27. augustil 2021.

(4) 21. septembril 2021 toimus komisjoni talituste, Ungari ametiasutuste ja GKN Automotive'i esindajate teine virtuaalne kohtumine.

(5) 30. septembril 2021 küsis komisjon täiendavat teavet, mille Ungari esitas 2. detsembril 2021 koos ametliku teatega meetme kohta.

(6) 1. veebruaril 2022 küsis komisjon täiendavat teavet, mille Ungari esitas 29. märtsil, 11. aprillil ja 4. mail 2022. Komisjon küsis täiendavat teavet ka 13. mail ja 15. juulil 2022 ning Ungari vastas vastavalt 17. mail ja 23. augustil 2022.

(7) 23. augustil 2022 saadetud kirjas nõustus Ungari erandkorras loobuma oma õigusest, mis tuleneb ELi toimimise lepingu artiklist 342 koostoimes määruse nr 1/1958 ([3]) artikliga 3, ning oli nõus sellega, et käesolev otsus võetakse vastu ja sellest teavitatakse inglise keeles.

(8) 27. oktoobri 2022. aasta kirjaga teatas komisjon Ungarile, et on otsustanud algatada meetme suhtes ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse (edaspidi „menetluse algatamise otsus“). 14. veebruaril 2023 saatis Ungari komisjonile oma märkused menetluse algatamise otsuse kohta.

([1]) ELT C 336, 22.9.2023, lk 11.
([2]) Rubini nimeks sai edaspidi GKN Automotive Hungary Kft.
([3]) Määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385/58).

(9) Menetluse algatamise otsus avaldati Euroopa Liidu Teatajas 22. septembril 2023 ([4]). Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama oma märkused ühe kuu jooksul.

(10) 3. ja 16. oktoobril 2023 sai komisjon märkused vastavalt Melrose Industries PLC-lt (edaspidi „Melrose“) ja GKN Automotive'ilt. 24. novembril 2023 edastas komisjon need märkused Ungarile, kes vastas 21. detsembri 2023. aasta kirjaga.

(11) 8. märtsil 2024 esitas Ungari ülevaatliku tabeli, milles on loetletud menetluse algatamise otsuses väljendatud kahtlused ja Ungari poolt nende kahtluste hajutamiseks esitatud tõendid.

(12) 16. aprillil 2024 toimus komisjoni talituste, Ungari ja GKN Automotive'i kohtumine. Samal päeval, pidades silmas kohtumist komisjoni talitustega, täiendas Ungari oma 14. veebruari 2023. aasta märkusi uute dokumentidega. 17. aprillil 2024 esitas Ungari need dokumendid uuesti koos mõne lisadokumendi ja märgukirjaga, milles tehti kokkuvõte 16. aprillil 2024 komisjoni talitustega peetud arutelust ning esitati täiendavad märkused arutatud küsimuste ja esitatud uute tõendite kohta.

(13) 25. aprillil 2024 esitas Ungari seoses 16. aprillil 2024 toimunud kohtumisega veel ühe märgukirja, milles kommenteeriti täiendavalt mõningaid komisjoni kahtlusi.

2. MEETME ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS

2.1. **Meetme eesmärk**

(14) Meetme abil kavatsevad Ungari ametiasutused edendada regionaalarengut, andes investeeringuteks ettenähtud regionaalabi uue autoosade (rattavõllid, kardaanvõllid ja nende komponendid, näiteks liigendid) tootmisettevõtte rajamiseks. Investeerimisprojekt paikneb Põhja-Ungaris (NUTS 2 kood HU31) Borsod-Abaúj-Zempléni maakonnas (NUTS 3 kood HU311) Miskolcis asuvas Felsőzsolca tööstuspiirkonnas, millele võib ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt anda regionaalabi vastavalt Ungari regionaalabi kaartidele ajavahemikuks 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2021 (edaspidi „2014. aasta regionaalabi kaart“) ([5]) ja ajavahemikuks 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2027 (edaspidi „2022. aasta regionaalabi kaart“) ([6]).

2.2. **Abisaaja**

(15) Abisaaja on Rubin, juriidiline isik, mis oma asutamise ajal (jaanuar 2021) oli Ühendkuningriigi Melrose'i kontserni kuuluva Eachairn Aerospace Holdings Limitedi täisomanduses ([7]). 31. augustil 2022 läks 100 %-line omandiõigus Rubini suhtes üle Melrose'i kontserni kuuluvale GKN Industries Limitedile ([8]). GKN Industries Limitedil on valitsev mõju GKN Automotive'i üle, mis omab osalusi GKN Automotive'i üksustes ja täidab mõningaid peakontori funktsioone ning mille palgal on osa GKN Automotive'i kõrgemast juhtkonnast ja tegevjuhtkonnast ([9]). 20. aprillil 2023 eraldati Melrose'ist GKN Automotive'i äriüksus, ([10]) sealhulgas GKN Industries Limited, GKN Automotive ja Rubin, millest moodustus osa uuest sõltumatust kontsernist, mille lõplik emaettevõtja on Ühendkuningriigis asuv Dowlais Group plc. Abisaaja ei täida väikese või keskmise suurusega ettevõtjana käsitamise kriteeriume ([11]) ja teda tuleks seega käsitada suurettevõtjana.

([4]) Vt joonealune märkus 1.

([5]) Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta otsus juhtumi SA.37718 (2013/N) kohta (ELT C 172, 6.6.2014, lk 1), mida muudeti komisjoni 11. oktoobri 2016. aasta otsusega juhtumi SA.46346 (2016/N) kohta (ELT C 4, 6.1.2017, lk 1) ja pikendati (kuni 31. detsembrini 2021) komisjoni 7. oktoobri 2020. aasta otsusega juhtumi SA.58164 (2020/N) kohta (ELT C 430, 11.12.2020, lk 1).

([6]) Komisjoni 16. septembri 2021. aasta otsus juhtumi SA.63934 (2021/N) kohta (ELT C 410, 8.10.2021, lk 2), mida muudeti komisjoni 12. mai 2023. aasta otsusega juhtumi SA.107119 (2023/N) kohta (ELT C 195, 2.6.2023, lk 8).

([7]) Eachairn Aerospace Holdings Limited kuulub kaudselt 100 %liselt Melrose'i kontserni valdusettevõtjale Melrose Industries PLC.

([8]) GKN Industries Limited, nagu ka Eachairn Aerospace Holdings Limited, kuulus alates 2018. aasta esimesest poolest kaudselt 100 % liselt Melrose Industries PLC-le.

([9]) Teave põhineb GKN Industries Limitedi ja GKN Automotive Limitedi viimasel kättesaadaval aastaaruandel (2022. aasta aruanne), mis on avaldatud Ühendkuningriigi registris Companies House.

([10]) Koos pulbermetallurgia- ja vesinikuüksustega, nagu on märgitud GKN Automotive'i veebisaidil avaldatud teates „Dowlais Group plc ("Dowlais" or the "Company") completion of demerger and admission of shares in Dowlais“ (https://www.gknautomotive.com/en/media-centre/news-releases/2023/dowlais-group-plc-dowlais-or-the-company--completion-of-demerger-and-admission-of-shares-in-dowlais/).

([11]) Vastavalt komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusele mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

(16) Ungari ametiasutused kinnitasid, et Rubin ega Melrose'i kontsern ei ole raskustes olev ettevõtja raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavat riigiabi käsitlevate suuniste tähenduses ([12]). Ungari ametiasutused ei ole komisjonile teatanud, et Rubini omandiõiguse muutumine oleks põhjustanud selles osas mis tahes muutusi.

2.3. **Investeerimisprojekt**

2.3.1. *Üldkirjeldus*

(17) Ungari ametiasutuste sõnul moodustab investeerimisprojekt osa GKN Automotive'i pikaajalisest restruktureerimiskavast, mis koostati 2019. aastal (edaspidi „strateegia"). Strateegia eesmärk on kindlustada GKN Automotive'i konkurentsivõime üha konkurentsitihedamas turukeskkonnas, konsolideerides ettevõtja ebatõhusa ja hajutatud tootmisvõrgustiku Euroopas ning paigutades tootmisvõimsuse kulutõhusamatesse asukohtadesse. GKN Automotive'i tootmistegevus Euroopas on hajutatud enam kui kümne tegevuskoha vahel, millest enamik asub Lääne-Euroopas, kus tootmiskulud on suured. Lisaks on need tegevuskohad suuresti killustatud ja nad varustavad üksteist vahetoodetega, mis põhjustab suuremate transpordi- ja laokulude tõttu ebatõhusust.

(18) Strateegia jaguneb mitmeks (kuueks) etapiks. Esimene ja kolmas etapp, mis hõlmavad teatavate tegevuskohtade [äritegevuse] (*) üleviimist, on ainsad praegu ellu viidavad etapid. Nagu on selgitatud menetluse algatamise otsuse põhjendustes 40–42, hõlmab teine etapp uue tootmisettevõtte rajamist toodete jaoks, mis ei ole investeerimisprojektiga hõlmatud tooted, ja selle elluviimine on peatatud, ning neljanda, viienda ja kuuenda etapi puhul ei ole strateegia kontseptuaalsest faasist kaugemale jõutud ja elluviimiseks ei ole edasisi samme astutud.

(19) Esimene etapp, mille eesmärk oli viia GKN Automotive'i tootmisvõimsus vastavusse eeldatava nõudlusega, seisnes teatavate tegevuskohtade sulgemises ja nende tootmise üleviimises olemasolevatesse vaba tootmisvõimsusega tegevuskohtadesse Euroopas.

(20) Strateegias algselt (2019. aasta novembris) ette nähtud kolmandas etapis oli kavas viia kahe Euroopa tegevuskoha äritegevus mujale ja paigutada nende tootmisvõimsus ümber kahte kulutõhusamasse integreeritud tegevuskohta, mis asuvad kahes eri riigis. Nendesse uutesse tootmiskohtadesse pidi järgmistes etappides ümber paigutatama ka teiste olemasolevate tootmiskohtade tootmisvõimsus. Seda etappi muudeti 2020. aasta juulis (edaspidi „uus kolmas etapp"). Uue kolmanda etapi raames on kavas viia asjaomane tootmine üle ainult ühte integreeritud tootmiskohta.

(21) Ungari ametiasutused selgitasid, et strateegia teatava etapi elluviimise otsus (näiteks otsus [äritegevuse üleviimise] ja/või tootmisvõimsuse ümberpaigutamise ning vajaduse korral uute tegevuskohtade rajamise kohta) tuleks lugeda vastuvõetuks alles siis, kui projekti teostatavust on üksikasjalikumalt analüüsitud (alt-üles lähenemisviisi kohaselt) ja vajalike rahaliste vahendite vabastamise heakskiitmiseks on koostatud majanduslike põhjenduste analüüs.

(22) Investeerimisprojekti raames, mille rakendamisega viiakse ellu uus kolmas etapp, rajatakse Ungaris uus autoosade integreeritud tootmisettevõte, millesse viiakse üle GKN Automotive'i kahe olemasoleva Euroopas asuva tootmisettevõtte võimsus ilma seda suurendamata. Ungari selgitas, et investeerimisprojekti käigus ei ole kavas teha täiendavaid ümberpaigutusi strateegia teise ega neljanda kuni kuuenda etapi raames (menetluse algatamise otsuse põhjendused 41 ja 42).

(23) Investeerimisprojekti tootmisvõimsus hõlmab ligikaudu [5,5–7,5] miljonit rattavõlli ja [0,5–2,5] miljonit kardaanvõlli. Lisaks hakatakse tootma liigendeid ja muid komponente ([17,5–21] miljonit ühikut), mis monteeritakse kohapeal ratta- ja kardaanvõllideks, ning varustama ka muid GKN Automotive'i koostetehaseid.

([12]) ELT C 249, 31.7.2014, lk 1.
(*) *Konfidentsiaalne teave.*

(24) Investeerimisprojektiga luuakse Ungaris eeldatavasti ligikaudu 1 500 uut otsest töökohta.

(25) Ungari ametiasutuste sõnul esitas abisaaja oma abitaotlused 8. aprillil 2021 (rahalise toetuse saamiseks) ja 31. märtsil 2021 (maksusoodustuse saamiseks). Need taotlused kiideti (tingimuslikult) heaks vastavalt 22. detsembril 2021 (rahalise toetuse puhul; põhjendus 29) ja 12. detsembril 2021 (maksusoodustuse puhul; põhjendus 31). Seejärel, 28. aprillil 2022, alustati investeerimisprojektiga seotud töid regionaalabi suuniste 2014–2020 ([13]) (edaspidi „2014. aasta regionaalabi suunised“) ([14]) punkti 20 alapunkti v ja alates 1. jaanuarist 2022 kohaldatavate regionaalabi suuniste ([15]) (edaspidi „2022. aasta regionaalabi suunised“) punkti 19 alapunkti 29 tähenduses. Tootmine algas tootmisettevõttes 2023. aasta viimases kvartalis ja täielik tootmisvõimsus on kavas saavutada 2026. aastal.

2.3.2. *Abikõlblikud investeerimiskulud*

(26) Abikõlblikud investeerimiskulud on nominaalväärtuses 51 919,55 miljonit Ungari forintit (142,74 miljonit eurot ([16])) ja diskonteeritud väärtuses ([17]) 50 112,01 miljonit Ungari forintit (137,77 miljonit eurot).

(27) Ungari kinnitas, et investeerimisprojekti raames omandatavad varad on uued varad. Ungari kinnitas ka, et abikõlblike investeerimiskulude hulka arvatud immateriaalse varaga seotud kulud vastavad 2014. aasta regionaalabi suuniste punktides 100–102 esitatud tingimustele, mis on täielikult kajastatud valitsuse dekreedi nr 210/2014 „Investeeringute edendamise sihtotstarbeline kava“ (VIII.27.) artikli 18 lõikes 5 (põhjendus 29), kus on sätestatud, et immateriaalse varaga seotud kulud on investeerimiskulude arvutamisel abikõlblikud järgmistel tingimustel: a) vara kasutatakse investori poolt üksnes abi saavas ettevõttes; b) vara amortiseeritakse; c) vara ostetakse ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt turutingimustel; d) vara arvatakse abi saava ettevõtja varade hulka ja jääb vähemalt viieks aastaks (väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul kolmeks aastaks) seotuks projektiga, mille jaoks abi antakse; ning e) suurettevõtjate puhul on immateriaalse vara kulud abikõlblikud ainult kuni 50 % ulatuses projekti abikõlblikest kogukuludest. Sarnased sätted sisalduvad ka rahalises toetuses seisneva investeerimisstiimuli lepingus.

2.4. **Abi vorm, abi andev asutus ja riigisisesed õiguslikud alused**

(28) Meede hõlmab kahte erinevat abivahendit: rahalist toetust ja maksusoodustust, mida rahastatakse riigieelarvest.

2.4.1. *Rahaline toetus*

(29) Rahalist toetust antakse valitsuse dekreedi nr 210/2014 „Investeeringute edendamise sihtotstarbeline kava“ (VIII.27.) alusel; tegemist on regionaalabi kavaga, ([18]) mida rakendatakse vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 651/2014 (edaspidi „üldine grupierandi määrus“), ([19]) mis võimaldab anda abi alginvesteeringuteks mitmesugustes majandussektorites. Rahaline toetus kujutab endast kõnealuse abikava kohaldamise juhtumit, millest tuleb eraldi teatada, kuna see ületab üldise grupierandi määruse artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud teavitamiskünnist (põhjendus 110). Rahalises toetuses seisneva investeerimisstiimuli leping (edaspidi „stiimulileping“) sõlmiti välis- ja kaubandusministeeriumi (abi andja) ja Rubini vahel 22. detsembril 2021 ning see kehtib tingimusel, et komisjon kiidab abi heaks.

([13]) Regionaalabi suunised aastateks 2014–2020 (ELT C 209, 23.7.2013, lk 1).
([14]) 2014. aasta regionaalabi suuniseid pikendati 31. detsembrini 2021.
([15]) Regionaalabi suunised (ELT C 153, 29.4.2021, lk 1).
([16]) Eurodesse konverteeritud summad on ligikaudsed ja ümardatud ning nende aluseks on vahetuskurss 1 EUR = 363,73 forintit (Ungari keskpanga ametlik vahetuskurss 31. märtsil 2021 ehk abitaotlustele eelnenud kuu viimasel päeval).
([17]) Diskontomäär 1,80 %, diskonteeritud 2021. aasta aprillis vastavalt komisjoni teatisele viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta (ELT C 14, 19.1.2008, lk 6).
([18]) SA.61023 (2021/X), mida on muudetud dokumendiga SA.63819 (2021/X).
([19]) Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

2.4.2. *Maksusoodustus*

(30) Rahandusministeeriumi (abi andja) võimaldatud maksusoodustuse aluseks on 1996. aasta seadus LXXXI äriühingu tulumaksu ja dividendimaksu kohta ([20]) ning valitsuse dekreet nr 165/2014 arengu edendamiseks ette nähtud maksusoodustuse kohta (VII.17.); ([21]) tegemist on abikavaga, ([22]) mida rakendatakse üldise grupierandi määruse alusel, mis võimaldab anda teatavate investeeringute jaoks abi maksusoodustuste vormis. Maksusoodustus kujutab endast kõnealuse abikava kohaldamise juhtumit, millest tuleb eraldi teatada, kuna abi kogusumma (rahaline toetus ja maksusoodustus) ületab üldise grupierandi määruse artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud teavitamiskünnist (põhjendus 110). Kasutatava maksusoodustuse aastane summa ei tohi ületada 80 % abisaaja makstavast aastasest äriühingu tulumaksust. Võimaldatud maksusoodustust võib kasutada maksimaalselt kolmeteistkümnel järjestikusel majandusaastal, kuid mitte hiljem kui taotluse esitamise majandusaastale järgneval kuueteistkümnendal majandusaastal (maksustamisaastal).

(31) Ungari leiab, et ta võimaldas maksusoodustuse 12. detsembril 2021, s.o kuupäeval, mil valitsus võttis vastu otsuse, ([23]) mille kohaselt ta „võimaldab äriühingul saada seoses oma investeeringuga arengu edendamiseks ette nähtud maksusoodustust […]“. Selles otsuses viidatakse edaspidisele aktile, millega kehtestatakse maksusoodustuse konkreetsed tingimused: „Arengu edendamiseks ette nähtud maksusoodustus tehakse vastavalt tingimustele, mis on sätestatud Euroopa Komisjoni otsuse alusel avaldatavas valitsuse otsuses“.

2.5. **Abisumma, abi osakaal ja kumuleerumine muu investeeringuteks ettenähtud abiga**

(32) Teatatud abi kogusumma on diskonteeritud väärtuses 15 917,4 miljonit Ungari forintit (43,76 miljonit eurot). Rahaline toetus moodustab nominaalväärtuses 16 280,56 miljonit Ungari forintit (44,76 miljonit eurot) ja diskonteeritud väärtuses 15 644,30 miljonit Ungari forintit (43,01 miljonit eurot). Maksusoodustuse eeldatav summa on diskonteeritud väärtuses 273,10 miljonit Ungari forintit (0,75 miljonit eurot).

(33) Investeerimisprojekti jaoks antava abi maksimumsumma ja abi ülemmäära arvutamisel rakendasid Ungari ametiasutused diskonteeritud väärtuses abikõlblikele investeerimiskuludele kohandamismehhanismi ([24]) ja võtsid arvesse regionaalabi ülemmäära 50 %, mis kehtestati 2014. aasta regionaalabi kaardiga, mida Ungari pidas ainsaks abi mõlema komponendi suhtes kohaldatavaks regionaalabi kaardiks (põhjendus 91) ([25]). Selle arvutuse kohaselt ei võinud maksimaalne abisumma ületada 15 976 miljonit Ungari forintit (43,9 miljonit eurot) diskonteeritud väärtuses, st investeerimisprojekti jaoks võimaldatava abi ülemmääraks loeti 31,88 %. Teatatud abisumma, mis on esitatud põhjenduses 32, jääb sellest ülemmäärast allapoole ja vastab abi osakaalule 31,76 %.

(34) Stiimulilepingu sätete kohaselt ei ületataks ei maksimaalset abisummat (põhjendus 33) ega abi ülemmäära (põhjendus 33), kui abikõlblike kulude summa kujuneb hinnangulisest summast erinevaks. Põhjuseks on asjaolu, et stiimulilepingus on ette nähtud, et i) isegi kui tegelikud investeerimiskulud osutuvad stiimulilepingus sätestatud abikõlblikest kuludest suuremaks, on abisaajal õigus üksnes lepingus sätestatud maksimaalsele rahalise toetuse summale; ii) investeeringu jaoks antava kogu riigiabi (sealhulgas maksusoodustuse) osakaal määratakse kindlaks komisjoni otsusega ja iii) stiimulilepingus ei saa teha ühtegi komisjoni otsuse olulist sisu mõjutavat muudatust ilma komisjoni eelnevalt teavitamata.

(35) Ungari ametiasutused kinnitasid, et meedet ei saa kumuleerida muu riigiabi või vähese tähtsusega abiga, mis katab samu abikõlblikke kulusid.

([20]) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600081.tv.
([21]) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1400165.KOR.
([22]) SA.61029 (2021/X), millega muudeti dokumenti SA.49983.
([23]) Valitsus esitas komisjonile kuupäevastamata otsuse, mis Ungari kinnitusel võeti vastu 12. detsembril 2021.
([24]) Vt 2014. aasta regionaalabi suuniste punkt 86 ja punkti 20 alapunkt c ning 2022. aasta regionaalabi suuniste punkt 90 ja punkti 19 alapunkt 3.
([25]) Nagu on selgitatud põhjenduses 91, leidis Ungari, et 50 % ülemmäär on kohaldatav ka 2022. aasta regionaalabi kaardi kohaldamise korral.

2.6. **Muude tehaste sulgemine EMPs ja võimalik ümberpaigutamine**

(36) Ungari ametiasutused selgitasid, et põhjenduses 18 nimetatud elluviidavate etappide raames oli GKN Automotive juba sulgenud mitu tegevuskohta ja tal olid konkreetsed plaanid viia üle veel kahe Euroopas […] asuva tegevuskoha äritegevus pärast seda, kui nende tegevuskohtade tootmisvõimsus on paigutatud ümber uude Ungari tehasesse.

2.7. **Toetatava tegevuse säilitamine**

(37) Valitsuse dekreedi nr 210/2014 § 14 lõike 1 punktis d ja valitsuse dekreedi nr 165/2014 § 4 lõikes 3 on sätestatud, et rahalist toetust ja maksusoodustust võib anda ja säilitada üksnes juhul, kui investeering jääb asjaomasesse piirkonda vähemalt viieks aastaks pärast investeeringu lõpuleviimist. Stiimulileping sisaldab samuti abisaaja vastavat kohustust kuni järelevalveperioodi lõpuni, milleks on viis majandusaastat pärast 31. detsembrit 2026, mis on investeeringu lõpuleviimise tähtaeg ([26]).

2.8. **Omapanus**

(38) Ungari kinnitas, et abisaaja kataks rahalise panusena vähemalt 25 % abikõlblikest kuludest omavahenditest või välise finantseerimisega viisil, mis ei hõlma avaliku sektori rahalist toetust. See tuleneb meetme suhtes kohaldatavatest Ungari õigusnormidest, nimelt valitsuse dekreedi nr 165/2014 (VII. 17.) § 4 lõikest 7 ja valitsuse dekreedi nr 210/2014 § 14 lõike 1 punktist e, aga ka stiimulilepingust.

2.9. **ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse algatamise alused**

(39) Komisjon hindas abi kokkusobivust ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga a, nagu seda on tõlgendatud 2014. ja 2022. aasta regionaalabi suunistes. Eri suuniste kohaldamine on seotud asjaoluga, et rahalise toetuse andmise ja maksusoodustuse kohaldamise kuupäevad on erinevad. Rahaline toetus anti enne 31. detsembrit 2021 ja kuulub seega 2014. aasta regionaalabi suuniste kohaldamisalasse. Maksusoodustuse kohta leidis komisjon menetluse algatamise otsuse põhjenduses 111 esialgu, et maksusoodustust tuleb hinnata 2022. aasta regionaalabi suuniste alusel. Nimelt leidis komisjon, et valitsuse 12. detsembri 2021. aasta otsust, mille Ungari esitas maksusoodustuse võimaldamise aktina, ei saa sellisena kvalifitseerida, sest selles ei ole asjaomast abi määratletud ja selles viidatakse edaspidisele abi andmise otsusele, mis tehakse pärast komisjoni otsust abi kohta. Seetõttu tegi komisjon esialgse järelduse, et seda abi antakse pärast 31. detsembrit 2021.

(40) 2014. aasta regionaalabi suuniste jao 3.5 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste jao 5.2 kohaselt võib regionaalabi pidada siseturuga kokkusobivaks üksnes juhul, kui sellel on ergutav mõju. Ergutav mõju esineb siis, kui abi muudab ettevõtja käitumist nii, et ta hakkab tegelema piirkonna arengut toetava lisategevusega, mida ta ilma abita ei teeks või teeks piiratult või teistsugusel viisil (st 1. stsenaariumi olukord, investeerimisotsus) või teeks muus kohas (st 2. stsenaariumi olukord, asukohaotsus) (menetluse algatamise otsuse põhjendus 119).

(41) Sisulise ergutava mõju olemasolu tõendamiseks viitavad Ungari ametiasutused 2. stsenaariumi olukorrale (asukohaotsus) (menetluse algatamise otsuse põhjendus 32) ja väidavad, et abi puudumisel oleks investeering tehtud Türgis (Eskişehiris), sest võrreldes Ungaris oleva asukohaga olnuks sinna investeerimine tulusam.

([26]) Investeeringu lõpuleviimine on stiimulilepingus määratletud viimase kapitaliseeritava vara kapitaliseerimisena, mis peab toimuma hiljemalt investeeringu lõpuleviimise tähtajal, st 31. detsembril 2026.

2.9.1. *Kahtlused ergutava mõju suhtes*

(42) Komisjon väljendas esialgset seisukohta, et pärast seda, kui GKN Automotive oli riike 2019. aasta novembris esialgselt hinnanud, mille käigus ta tegi kindlaks ja võrdles seitset huvipakkuvat riiki, ([27]) kusjuures nimekirja tipus olid Poola, Ungari ja Slovakkia (menetluse algatamise otsuse põhjendus 43), ning nende kolme riigi puhul oli ühe aasta vältel analüüsitud asukohavalikuid (menetluse algatamise otsuse jagu 2.13.2.2), tegi Melrose 9. detsembril 2020 otsuse investeerida Ungarisse, kiites heaks investeerimisprojekti kapitalimahutuse taotluse. Kapitalimahutuse taotlus oli sõnastatud järgmiselt: „projekti eesmärk on luua väärtust, koondades senised […] asuvad tootmisüksused uude Ungaris asuvasse tegevuskohta“. Samas dokumendis esitatud finantskokkuvõttes tehti järeldus, et tasuvusaeg on [5,4–7] aastat, ilma et mis tahes abi oleks arvesse võetud.

(43) Ungari väitel otsustas investeeringu tegemise koha GKN Automotive alles 9. detsembril 2021 ning et otsuses viia investeerimisprojekt ellu Ungaris, mitte alternatiivses asukohas Türgis, tugineti Ungari antavale riigiabile. Nimelt kujutas kapitalimahutuse taotluse heakskiitmine Melrose'i poolt 9. detsembril 2020 Ungari sõnul endast üksnes esialgset kinnitust projekti rahastamisele, kusjuures investeeringu tegemist Ungaris käsitati tööhüpoteesina ja tegemist ei olnud otsusega investeeringu tegemise koha kohta, vaid GKN Automotive'i juhtkonnale kui ainsale asukohavaliku töövoos otsuseid tegevale organile jäeti võimalus teha asukoha kohta uus otsus. Samuti teatas Ungari, et enne kapitalimahutuse taotluse heakskiitmist vaadati investeerimisprojekti majanduslike põhjenduste analüüs läbi GKN Automotive'i ja Melrose'i iga-aastasel eelarve läbivaatamisele pühendatud koosolekul 12. novembril 2020. Sel koosolekul nõudis Melrose Ungaris ellu viidava investeerimisprojekti rahaliste eelduste parandamist, et lühendada projekti [5,4–7] aasta pikkust tasuvusaega vähem kui [4,5–5,4] aastale, mis Ungari sõnul on Melrose'i investeerimispoliitikas määrava tähtsusega künnis. Seetõttu uuris GKN Automotive alates 2020. aasta detsembrist võimalust teha investeering Türgis. 2021. aasta jaanuaris tegi GKN Automotive esialgse asukohaotsuse Ungari kasuks tingimusel, et Ungaris saadakse kõik võimalikud stiimulid, ning 2021. aasta detsembris võttis ta vastu lõpliku asukohaotsuse Ungari kasuks, leides, et Ungari „on mitterahaliste näitajate poolest siiski eelistatud variant, võttes eelkõige arvesse praegust poliitilist ja majanduslikku volatiilsust Türgis“, ning et Ungari pakutavad stiimulid, mis „tõenäoliselt heaks kiidetakse“, „tasakaalustavad suuresti Türgi […] rahalise eelise Ungari ees ning võimaldavad projektil saavutada eesmärgiks seatud tasuvusaja, mis on [4,4–5,3] aastat (stiimulite puudumisel [5,5–7,1] aastat)“. Pärast 9. detsembri 2021. aasta lõplikku otsust lõpetas GKN Automotive ettevalmistava tegevuse Türgis ja ostis investeerimisprojekti jaoks maatüki Ungaris (menetluse algatamise otsuse põhjendused 76 ja 80).

(44) Komisjon kahtles, kas GKN Automotive'il oli Melrose'i seatud rahalise eesmärgi (kui see oli olemas) saavutamiseks volitused ja vabadus muuta kapitalimahutuse taotluses esitatud asukohta (menetluse algatamise otsuse põhjendus 133). Sellega seoses märkis komisjon menetluse algatamise otsuse põhjenduses 134 veel, et GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku märkustest ja ettevalmistavast dokumendist, mille kohaselt pidi üks edasisi samme olema asukohavaliku heakskiitmine Melrose'i poolt (menetluse algatamise otsuse põhjendus 50), nähtub, et investeerimisprojekti asukohavaliku üle otsustas Melrose. Samuti ilmneb, et Melrose'iga tuli kooskõlastada ka abitaotluse dokumendid (menetluse algatamise otsuse põhjendus 68). Esitlustes, mis tehti asukohavaliku läbivaatamise koosolekul 20. jaanuaril 2021 ja asukohavaliku otsustamise koosolekul 29. jaanuaril 2021 (menetluse algatamise otsuse põhjendused 67 ja 68), viidati samuti lõpliku otsuse kooskõlastamisele Melrose'iga ning Ungari selgitas, et kui GKN Automotive'i juhtkond oli 2021. aasta detsembris teinud asukoha kohta otsuse, teatas ta sellest Melrose'i juhtkonnale, kes „ei esitanud vastuväiteid“ (menetluse algatamise otsuse põhjendus 79).

([27]) Tšehhi, Bulgaaria, Ungari, Poola, Rumeenia, Slovakkia ja Sloveenia.

(45) Komisjon väljendas esialgset seisukohta, et kui GKN Automotive pidi tegutsema heakskiidetud projektikirjelduse raames, võidi Türgi alternatiivse asukohana välja pakkuda üksnes selleks, et võimaldada GKN Automotive'il tõendada nõutavat ergutavat mõju ja seega saada investeeringuks regionaalabi, mitte aga ehtsa vastupidise stsenaariumi kohase asukohana, kus investeerimisprojekt abi puudumise korral ellu viidaks. Komisjon märkis ka, et abisaaja oli täiesti teadlik sellest, et ümberpaigutamise kontekstis pidi ta regionaalabi saamiseks esitama investeerimisprojekti 2. stsenaariumi kohta vastupidise stsenaariumi, kuna ta oli olnud kontaktis riigiabiküsimuste eest vastutavate Ungari ametiasutustega (menetluse algatamise otsuse põhjendus 133). Nimelt, pärast mõningaid GKN Automotive'i ja Ungari ametiasutuste vahelisi esialgseid arutelusid investeerimisprojekti jaoks pakutavate stiimulite üle (menetluse algatamise otsuse põhjendus 51) oli Ungari investeeringute edendamise amet (edaspidi „HIPA") 26. augustil 2020 GKN Automotive'it oma e-kirjas hoiatanud, et komisjonilt asjaomasele riigiabile heakskiidu saamiseks „peaksime tõendama, et võimaliku riigiabi ja EMP riigis tegevuse lõpetamise vahel puudub põhjuslik ([28]) seos. Võttes arvesse eeltoodut ja tuginedes meie konsultatsioonidele Ungari riigiabi järelevalveametiga, ei arva me, et seda väidet saaks antud juhul kinnitada" (menetluse algatamise otsuse põhjendus 52). HIPA oli 5. novembril 2020 esitanud orienteeriva stiimulipakkumise, mis hõlmas rahalist toetust summas [9–13] miljonit eurot ja maksusoodustust summas [18–25] miljonit eurot (mis kokku vastasid kohaldatavale regionaalabi ülemmäärale) ning milles investeerimisprojekti alternatiivsete asukohtadena viidati Poolale ja Slovakkiale. Samas HIPA e-kirjas, mis sisaldas seda orienteerivat pakkumist, on ka järgmine tekst: „ümberpaigutamisega seotud küsimuste lähemaks uurimiseks oleme valmis hõlbustama riigiabi järelevalveametiga ühiskohtumise korraldamist, mis võiks olla heaks suuniseks Euroopa Komisjoni teavitamise menetluses" (menetluse algatamise otsuse põhjendus 53).

(46) Komisjon kahtles tõsiselt, et maksimaalselt [4,5–5,4] aasta pikkune tasuvusaeg oli investeerimisprojekti kohta investeerimis- ja asukohaotsuse tegemise ajal määrava tähtsusega tegur. Ungari ametiasutused ei esitanud ühtegi asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevat tõendit, mis sellist tasuvusaega kinnitaks, ega mingeid materjale, mis kinnitaksid väidet, et Melrose oli nõudnud Ungarisse tehtava investeeringu tasuvusaja lühendamist, et saavutada [4,5–5,4] aasta eesmärk. Komisjon märkis ka, et eelduste kohaselt pidanuks mingi viide [4,5–5,4] aasta pikkuse tasuvusaja nõudele või selle saavutamiseks tehtavatele jõupingutustele sisalduma investeerimisprojekti kapitalimahutuse taotluses või sellele lisatud üksikasjalikumas kirjelduses (st 12. novembril 2020 Melrose'iga peetud koosolekul kasutatud esitluses) (menetluse algatamise otsuse põhjendus 135). Selle märkuse aluseks oli ka asjaolu, et ühest teisest, märksa väiksema maksumusega projekti kapitalimahutuse taotlusest, mille Ungari esitas, leidis komisjon selge viite jõupingutustele, mida tuli teha selleks, et lühendada tasuvusaega, mis kõnealusel juhul oli juba alla [4,5–5,4] aasta. Menetluse algatamise otsuses osutatakse ka, et kapitalimahutuse taotluses ei viidatud Ungarile kui üksnes „tööhüpoteesile" ning et kapitalimahutuse taotlusele lisatud 12. novembri esitluse sõnastuse ([29]) kohaselt teeb asukohaotsuse Melrose (menetluse algatamise otsuse põhjendus 57). See esitlus sisaldab ka selget taotlust „kiita heaks [investeerimisprojekti] ([30]) majanduslike põhjenduste analüüs, mille kohaselt tasuvusaeg on [5,4–7] aastat, ([31]) korduv rahaline kokkuhoid moodustab [50–65] miljonit naelsterlingit ja ühekordsed kogukulud on [220–400] miljonit naelsterlingit" (millest […] % moodustavad ülesütlemishüvitised) (menetluse algatamise otsuse põhjendus 54).

(47) Komisjon seadis kahtluse alla range investeerimispoliitika olemasolu, mille kohaselt tasuvusaeg võis olla maksimaalselt [4,5–5,4] aastat ja mida kohaldati asjaomase otsustusprotsessi suhtes, tuginedes ka menetluse algatamise otsuse põhjenduses 136 loetletud tõenditele (põhjendus 138).

(48) Mis puudutab vastupidist stsenaariumi, mille kohaselt investeering tehtaks Türgis, siis komisjon tunnistas alates 2020. aasta detsembrist kättesaadavaid täiendavaid dokumentaalseid tõendeid (menetluse algatamise otsuse põhjendus 131), millest nähtub, et esialgse asukohaotsuse tegemisel 2021. aasta jaanuaris ja lõpliku asukohaotsuse tegemisel 2021. aasta detsembris võrreldi Türgis olevat investeerimiskohta valitud piirkonnaga Ungaris. Põhjenduses 50 esitatud põhjustel ei olnud komisjonil siiski võimalik tuvastada, et Türgi oli ehtne vastupidise stsenaariumi kohane alternatiivne koht, kus Ungari abi puudumisel oleks investeerimisprojekt ellu viidud.

([28]) Komisjon märgib, et sõna „casual" võis olla kirjaviga ja selle asemel mõeldi „causal".

([29]) Mis kõlab järgmiselt: „otsus Miskolci (Ungari) kohta, mis on ajendatud soovist tasakaalustada riskile avatust Euroopa Liidu idapoolsetes riikides ja mitte paigutada veel üht tegevuskohta Poola".

([30]) Nimetust „[investeerimisprojekt]" kasutatakse nii kolmanda etapi kui ka uue kolmanda etapi puhul.

([31]) Parimal juhul [4,4–5,3] aastat ja halvimal juhul [5,4–8] aastat. Lisaks ei võetud [5,4–7] aasta pikkuse tasuvusaja puhul arvesse võimalust, et ühe [üleviidava] tegevuskoha maa ja hoone müügi tulemusena vähenevad kulud 18,9 miljoni naelsterlingi võrra ja tasuvusaeg võib lüheneda [0,2–0,4] aasta võrra.

(49) Komisjon märkis, et ei olnud selge, mille põhjal kujunes Türgist 2020. aasta novembris/detsembris investeerimisprojekti ainus alternatiivne asukoht, mida edasi uurida. Riikide esialgsel hindamisel 2019. aasta novembris oli GKN Automotive välistanud Türgi võimaliku asukohana uute tehaste rajamiseks, ([32]) kuna leidis, et sellega kaasnevad poliitilised riskid. 13. novembri 2019. aasta esitlusest nähtub, et GKN Automotive'i olemasolevat tegevuskohta Eskişehiris (Türgi) hinnati hindamise algetapis, kusjuures märkimisväärset laiendamist peeti „ülimadala kulutaseme tõttu potentsiaalselt atraktiivseks". Samal ajal leiti, et „riigi poliitiline stabiilsus kujutab endast märkimisväärset riski" ja et „algseadmete valmistajate otsused investeerida Türki on praegu riigiriski tõttu uuesti läbivaatamisel/tühistamisel". Eskişehiri puhul eeldati, et tulevikus olukord ei muutu. Sellest tulenevalt ei võetud Türgit enam hinnatavate ja võrreldavate huvipakkuvate riikide hulgas arvesse (põhjendus 42). Aasta hiljem kerkis Türgi koos Poola, Slovakkia, Maroko ja Serbiaga protsessis uuesti esile ning Türgist kujunes väga kiiresti ainus uuritud alternatiiv Ungarile, ilma et oleks esitatud tõendeid selle kohta, et ühtki teist asukohta oleks täiendavalt uuritud. Ungari selgitas, et kuna Ungari ja Poola või Slovakkia puhul olnuks investeerimisprojekti kulud võrreldavad, leiti, et investeeringu paigutamine mõnda viimati nimetatud riikidest ei tooks märkimisväärset rahalist kasu. Samuti selgitas ta, et Maroko ja Serbia jäeti kõrvale eeliste tõttu, mida pakkus Türgis juba olemas olev tootmisüksus. Kuna Türgis toimuva tegevuse maht on GKN Automotive'i kõigi muude tegevuskohtadega võrreldes väike, väljendas komisjon tõsist kahtlust, kas see võis tegelikult kujutada endast määravat tegurit, mille tõttu Türgi valiti ainsaks alternatiiviks Ungarile, ilma et olnuks vaja teha võrdlust teiste võimalike parima kulutasemega asukohtadega. Sellega seoses märkis komisjon, et riikide esialgsel hindamisel kaaluti huvipakkuvate riikidena ka Rumeeniat ja Bulgaariat (põhjendus 42), kuna need olid kulude poolest väga atraktiivsed asukohad. Huvipakkuvate riikide lühinimekirja need kaks riiki lõpuks ei sattunud, kuid ei olnud selge, miks neid kahte riiki kui ülimadala kulutasemega asukohti uuesti kaalumisele ei võetud.

(50) Isegi kui ajavahemikul 2020. aasta detsembrist kuni 2021. aasta detsembrini analüüsiti Türgit ehtsa vastupidise stsenaariumi kohase alternatiivina, ei olnud selge, kas Türgi näol oli tegemist tegeliku vastupidise stsenaariumiga, mille GKN Automotive ja/või Melrose oleks 2021. aasta detsembris Ungari riigiabi puudumisel välja valinud. Komisjoni arvates ei esitanud Ungari piisavaid põhjendusi selle kohta, kuidas 2019. aastal heidutavaks teguriks peetud poliitiline risk (põhjendus 49) oli muutunud 2020. aasta detsembriks, mil Türgi alternatiivse asukohana uuesti kaalumisele võeti. Ungari ei esitanud Türgiga seotud poliitilisi ja tegevusriske käsitlevate 2019. aasta, 2020. aasta ja 2021. aasta jaanuari hinnangute kohta ühtegi üksikasjalikku riskianalüüsi, aruannet ega muud dokumenti; samuti ei esitanud Ungari piisavaid selgitusi selle kohta, miks Melrose ja/või GKN Automotive pidasid poliitilist olukorda 2020. aasta detsembris ja 2021. aasta jaanuaris 2019. aastaga võrreldes vähem volatiilseks (menetluse algatamise otsuse põhjendused 143 ja 144). Võttes arvesse GKN Automotive'i seisukohta Türgi poliitilise ja majandusliku volatiilsuse kohta 2021. aasta lõpus ning tajutud riskide suurenemist, ([33]) kahtles komisjon, kas Türgi oli realistlik investeerimisvariant, ning leidis esialgu, et GKN Automotive oleks igal juhul teinud investeeringu Ungaris (menetluse algatamise otsuse põhjendused 78 ja 144). Komisjon seadis kahtluse alla ka 2021. aasta detsembris tehtud otsuse põhjenduse, et Ungari on eelistatud variant, kuna Ungari pakutavad stiimulid „tasakaalustavad suuresti Türgi-variandi rahalise eelise", arvestades, et Ungari ametiasutuste pakutud abi tasakaalustab Türgi asukoha rahalise eelise (nüüdispuhasväärtuse mõttes) vaid osaliselt (alla 50 %) (menetluse algatamise otsuse põhjendus 145).

2.9.2. *Kahtlused proportsionaalsuse suhtes*

(51) Komisjon väljendas kahtlust abisumma proportsionaalsuse suhtes, pidades silmas oma kahtlusi seoses ergutava mõjuga, aga ka investeeringu suurusega seotud ebakindlust.

(52) Investeeringu suuruse kohta märkis komisjon, et kolmanda etapi raames rajatava tegevuskoha prognoositav tootmismaht näib olevat esialgse kolmanda etapi ja uue kolmanda etapi võrdluses oluliselt muutunud, samas kui maa- ja hoonete vajadusi, mis on nüüdispuhasväärtuse arvutamisel arvesse võetava kapitalimahutuse aluseks, ei muudetud. Komisjon märkis ka, et nüüdispuhasväärtuse arvutamisel arvesse võetud ajavahemiku puhul esineb lahknevusi tootmise alustamise ja täieliku tootmisvõimsuse saavutamise ajakavaga, mille esitasid Ungari ametiasutused.

([32]) Nagu on selgitatud põhjenduses 20, oli kolmanda etapi raames kavas rajada kaks integreeritud tehast kahes riigis.

([33]) Ungari kasuks tehtud lõpliku asukohaotsuse esitluses märgiti, et „Türgi poliitilist ja majanduslikku olukorda jälgitakse tähelepanelikult. Kui olukord ei muutu stabiilsemaks, loetakse projekti riskitaset kõrgeks" (menetluse algatamise otsuse põhjendus 78).

Kuna i) investeerimisprojekti tulemusena ümberpaigutatava kahe olemasoleva tegevuskoha varasem tegelik toodang näis olevat väiksem kui investeerimisprojektiga loodav tootmismaht ja ii) investeerimisprojekti prognoositud müügikogused täieliku tootmisvõimsuse rakendamise aastatel, millele tugineti nüüdispuhasväärtuse analüüsis, näisid olevat väiksemad kui investeerimisprojektiga loodav tootmismaht, ei saanud komisjon ka kinnitada, et investeerimisprojekti elluviimiseks tehtav kapitalimahutus on realistlik. Seetõttu ei saanud komisjon välistada, et investeerimisprojekt hõlmab täiendavat tegevuse üleviimist strateegia neljanda kuni kuuenda etapi raames. Ungari ametiasutused selgitasid siiski, et nende etappide rakendamiseks konkreetsed plaanid puuduvad. Komisjon märkis lisaks, et müügivajadustega kohandatud väiksema tootmisvõimsusega tootmisrajatise korral oleks nüüdispuhasväärtuse arvutamisel vaja võtta arvesse väiksemat maksumust ning see asjaolu võib mõjutada kahe asukoha vahelist nüüdispuhasväärtuse erinevust ja seega hinnangut proportsionaalsusele (menetluse algatamise otsuse põhjendus 165).

2.9.3. *Konkurentsile ja kaubandusele avalduva põhjendamatu negatiivse mõjuga seotud kahtlused*

(53) Võttes arvesse oma kahtlusi abi ergutava mõju ja vastupidise stsenaariumi usutavuse suhtes, ei saanud komisjon teha järeldust, et abiga ei kaasne negatiivset mõju (menetluse algatamise otsuse jagu 3.3.6.), eelkõige järeldust, et tegevuse ümberpaigutamise ja abi vahel ei ole põhjuslikku seost (menetluse algatamise otsuse jagu 3.3.6.4) ning et abi ei põhjusta ega suurenda liigset tootmisvõimsust absoluutses languses oleval turul ega avalda sellega seoses konkurentsile ilmset negatiivset mõju (menetluse algatamise otsuse jagu 3.3.6.2).

3. UNGARI MÄRKUSED MENETLUSE ALGATAMISE OTSUSE KOHTA

3.1. **Ergutav mõju**

(54) Ungari esitas kirjaliku avalduse, millele kirjutas 11. aprillil 2024 alla GKN Automotive'i praegune tegevjuht, kes oli investeerimisprojektiga seotud otsuste tegemise ajal jõuülekandesüsteemide äriüksuse juht ja GKN Automotive'i juhtkonna liige. Ungari väidab, et Melrose'i kontsernist eraldumise tõttu ei ole GKN Automotive'il enam juurdepääsu oma endise emaettevõtja dokumentidele, millega saaks esialgse ja ametliku uurimise käigus tehtud avaldusi täiendavalt põhjendada, ning palus seetõttu komisjonil võtta arvesse seda allkirjastatud avaldust. Ungari sõnul annab GKN Automotive'i jõuülekandesüsteemide äriüksuse endine juht ja GKN Automotive'i juhtkonna liige selle allkirjastatud avaldusega ülevaate investeerimisprojekti asukohta puudutanud otsustusprotsessist, mis toetab Ungari poolt esialgse ja ametliku uurimise käigus juba esitatud väiteid. Eelkõige viitab Ungari avalduse järgmistele elementidele: i) 12. novembril 2020 toimunud „koosolekul ei teinud Melrose ega GKN Automotive lõplikku asukohaotsust" ning tal oli „selge arusaam, et GKN Automotive'il oli vabadus muuta kapitalimahutuse taotluses esitatud asukohta, et saavutada Melrose'i seatud rahaline eesmärk"; ii) GKN Automotive „oleks valinud Türgi vaatamata GKN Automotive'i juhtkonna poolt Türgi puhul kindlaks tehtud poliitilistele ja tegevusriskidele", „kui GKN Automotive'i juhtkond oleks pidanud abi heakskiitmist olulisel määral ebakindlaks".

3.1.1. *GKN Automotive'i volituste ulatus*

(55) Ungari väidab, et Melrose on finantsinvestor ning paneb seetõttu suuremat rõhku finantsmõjule ja lähtub rahaliste vahendite vabastamisel üldiselt „märksa lühematest tasuvusaegadest" kui traditsioonilised tootmisettevõtjad, kes peavad investeerimisotsuste tegemisel silmas näiteks pikaajalisi strateegiaid ja on seega valmis aktsepteerima pikemat tasuvusaega. Ungari leiab, et traditsiooniliste tootmisettevõtjate otsustusprotsesse, mida komisjon on harjunud teiste teatatud juhtumite kokkusobivuse analüüsimisel hindama, ei saa võrrelda finantsinvestorite otsustusprotsessidega.

(56) Ungari kordab, et Melrose ei vastutanud asukohaotsuse eest, kuna ta ei osale otseselt oma portfelli kuuluvate äriühingute tegevusalaste otsuste tegemises. Melrose'i roll otsustusprotsessis piirdub „suurt rahalist tähtsust omavate" küsimuste heakskiitmisega. Ungari sõnul volitab Melrose portfelli kuuluvate äriühingute juhtkondi äriotsuseid tegema, kasutades selleks näiteks volituste delegeerimise poliitikat. Sellega seoses esitas Ungari GKNi volituste delegeerimise poliitikat käsitleva dokumendi, milles on sätestatud heakskiitmise volituste piirid küsimuste puhul, mille otsustamiseks on vaja luba kõigilt juhtimistasanditelt kuni Melrose'ini (kaasa arvatud), ning mis Ungari sõnul i) näitab, et Melrose'i volitused keskenduvad valdavalt finantsküsimustele, nagu teatavat väärtust ületavad kapitalimahutused, rahastamine ja tagatised, samas kui sellised küsimused nagu inimressursid, õigusküsimused, ostu- ja tarnelepingud, nõustajad, konsultandid ja müügiagendid, klientidele suunatud hinnakujundus ja kliendilepingud otsustatakse peamiselt GKN Automotive'is, kusjuures Melrose'i kaasamine on nõutav ainult suurt rahalist tähtsust omavate küsimuste korral; ning ii) mis ei ole seotud selliste tegevusalaste otsustega nagu turu hõlvamine või tootmisvõrgustiku muutmise üksikasjad (sealhulgas otsused [tegevuse üleviimise] ja uute tegevuskohtade rajamise kohta).

(57) Ungari väitel vaatab Melrose olulised investeerimisotsused läbi, et tagada nende asjakohasus ja eeldatavate finantstulemuste näitajate (nagu tasuvusaeg) saavutamine. Ametlikku eeskirja, mis näeks ette tasuvusaja künnise, ei ole; pigem põhinevad sellised künnised tavapraktikal. Melrose leiab, et finantsinvestorina on tema peamine eesmärk maksimeerida aktsionäridele teenitavat väärtust, hallates hoolikalt kapitalipaigutusi ning võttes kindla seisukoha selle kohta, kas avanevad võimalused on rahaliselt tasuvad ja kas neid tuleks kasutada või tuleks neist loobuda. Võimalused järjestatakse tavaliselt vastavalt nende tasuvusaja pikkusele. Selleks et dokumenteerida Melrose'i sisemine praktika projektide aktsepteeritava tasuvusaja osas, viitab Ungari Melrose'i 6. augusti 2021. aasta e-kirjale, mis edastati vastuseks komisjoni teabenõudele abi esialgse uurimise raames (põhjendus 3) ja milles märgiti, et „[…] tootmisvahendite rutiinsete ostude korral kaalume enamasti investeeringuid, mille tasuvusaeg on alla [2,1–2,9] aasta. Suuremate ostude puhul võime kaaluda ka veidi pikemat tasuvusaega, kuid me ei kaaluks ostu, mille tasuvusaeg on pikem kui [4,5–5,4] aastat – see on meie jaoks punane joon ja […] piirangute tõttu ei oleks see lihtsalt atraktiivne. Kuigi meil ei ole seda dokumenteeritud, oleme enamasti seda üldist poliitikat järginud ja mulle ei meenu ühtegi juhtumit, kus [4,5–5,4] aastast pikem tasuvusaeg oleks heaks kiidetud."

(58) Melrose'i otsuseid tegevad organid on Melrose'i direktorite nõukogu – kõrgeim otsuseid tegev organ, kes vastutab Melrose'i ja kõigi selle tütarettevõtjate strateegilise juhtimise eest, ning Melrose'i juhatus – Melrose'i igapäevase juhtimise ja tema tütarettevõtjate finantsjärelevalve eest, näiteks strateegia, eelarvete, äriplaanide, oluliste investeeringute ja muude oluliste otsuste heakskiitmise eest vastutav organ. Sellega seoses täpsustab Ungari, et investeerimisprojekti eelarve heakskiitmise pädevust omav Melrose'i organ oli Melrose'i juhatus.

(59) Ungari väidab, et Melrose'i juhatusele 12. novembril 2020 esitatud majanduslike põhjenduste analüüsis kasutati investeerimisprojekti asukohta Ungaris tööhüpoteesina, kuna sellele riigile anti soodne hinnang asukohavaliku hindamistabelis nii riigi tasandil (veidi halvem kui Poola) kui ka piirkondlikul tasandil (parem kui mis tahes muu Euroopa piirkond, sealhulgas Poola). Melrose'i juhatus tunnistas GKN Automotive'i strateegilist vajadust konsolideerida pikaajalise konkurentsivõime tagamiseks oma tootmisvõrgustikku Euroopas ja mõistis vajadust rahastamise esialgse heakskiitmise järele, et võimaldada GKN Automotive'i juhtkonnal projektiga edasi liikuda. Seetõttu andis ta rahastamisele esialgse heakskiidu. Ungari sõnul esitas Melrose'i juhatus siiski vastuväiteid [5,4–7] aasta pikkuse tasuvusaja suhtes, kuna see ületas [4,5–5,4]-aastast künnist, ning nõudis, et GKN Automotive'i juhtkond suurendaks sellele künnisele vastavuse tagamiseks projekti rahalist atraktiivsust. Ungari sõnul oli GKN Automotive seetõttu sunnitud Melrose'i nõudmise täitmiseks projekti ulatust ja seega ka asukohta uuesti kaaluma. Seepärast tegi GKN Automotive'i juhtkond asukohavaliku projektimeeskonnale ([34]) ülesandeks töötada välja stsenaarium, mille kohaselt investeerimisprojekt viiakse ellu Türgis.

([34]) Nagu on määratletud menetluse algatamise otsuse põhjenduses 45; tegemist ei ole menetluse algatamise otsuse põhjenduses 36 osutatud „strateegia tuumikmeeskonnaga", kes osales strateegia koostamisel ja viis läbi riikide esialgse hindamise, et teha kindlaks huvipakkuvad riigid (menetluse algatamise otsuse põhjendused 37–44).

(60) Ungari selgitas, et 12. novembri 2020. aasta koosolekul ei koostatud protokolli. Selleks et selgitada [investeerimisprojekti] majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamisele pühendatud koosoleku osa raames peetud arutelude ja tehtud otsuste olemust, esitas Ungari kirjaliku avalduse, mis koostati 2023. aasta jaanuaris ning millele kirjutasid 10. veebruaril 2023 alla sellel koosolekul osalenud Melrose'i ja GKN Automotive'i esindajad (edaspidi „12. novembri 2020. aasta koosoleku tagantjärele koostatud protokoll"). Selle avalduse kohaselt „väljendas [üks Melrose'i esindaja] koosolekul muret projekti rahalise elujõulisuse pärast, kuna tasuvusaeg ületab [4,5–5,4] aastat. Ta täpsustas, et pikk tasuvusaeg tähendab seda, et Melrose Industries ei pruugi projekti tehtud rahalisest investeeringust oma omandiperioodi jooksul saada täielikku tulu. Sellegipoolest nõustusid kõik koosolekul osalejad, et projekt on strateegiliselt vajalik, et tagada GKNi jõuülekandesüsteemide valdkonna tulevikukindlus, hoolimata sellest, et tasuvusaeg on tavaliselt vastuvõetavaks peetavaga võrreldes vähem atraktiivne. Pärast arutelu andsid Melrose Industriesi esindajad projekti majanduslike põhjenduste analüüsile oma heakskiidu, võimaldades seega projekti jätkamist projekti eelarve alusel. Siiski tegid nad GKN Automotive'ile ülesandeks vaadata uuesti läbi projekti eeldused, et selgitada välja võimalused projekti tasuvusaja lühendamiseks nii, et see jääks alla [4,5–5,4] aasta, suurendades väärtust ja/või vähendades kulusid."

(61) Ungari esitas Melrose'i poolt 9. detsembril 2020 GKN Automotive'ile saadetud e-kirja, millele oli lisatud allkirjastatud kapitalimahutuse taotlus ja mille sisu oli järgmine: „Palun võtke arvesse järgmisi märkusi. Nagu eelarve läbivaatamisel arutatud, oleme kontseptsiooniga/suure pildiga nõus. Seetõttu allkirjastasime vormi. Tegemist ei ole siiski kõikehõlmava heakskiiduga [220–400] miljoni naelsterlingi kulutamisele. Me soovime iga elemendi edenedes ja majanduslike põhjenduste selgemaks muutudes saada ajakohastatud teavet; näiteks […] miljonit naelsterlingit […] jaoks ei ole peaaegu kindlasti lõplik number jne. Nii et palun esitage meile iga elemendi kohta ajakohastatud teavet ja jagage see vajaduse korral osadeks, esitades teavet näiteks iga teie poolt kindlaks määratud etapi kohta." Ungari sõnul olid selles e-kirjas selgelt välja toodud majanduslike põhjenduste Melrose'i poolt heakskiitmise tingimused. Melrose ei andnud „kõikehõlmavat heakskiitu [220–400] miljoni naelsterlingi kulutamisele" ja kiitis taotluse heaks, kuna „oli kontseptsiooniga/suure pildiga nõus", kuid soovis „iga elemendi edenedes ja majanduslike põhjenduste selgemaks muutudes saada ajakohastatud teavet".

(62) Ungari nõustub komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjenduses 128 esitatud tähelepanekuga, et GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku märkuste ja ettevalmistava dokumendi sõnastusest võib jääda mulje, et investeerimisprojekti asukohavaliku üle otsustas Melrose. Selgitades Melrose'i osalemist tema portfelli kuuluvate äriühingute otsuste tegemises (põhjendus 56) väidab Ungari aga, et kõiki viiteid Melrose'i poolt asukohavaliku heakskiitmisele GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku märkustes ja ettevalmistavas dokumendis tuleb käsitleda üksnes majanduslike põhjenduste analüüsi üldise läbivaatamise kontekstis ning nende all tuleks mõista „dokumenti, mis esitati Melrose'ile majanduslike põhjenduste analüüsi heakskiitmiseks, milles Ungarit kasutati investeeringu tegemise koha tööhüpoteesina". Need dokumendid kajastavad üksnes GKN Automotive'i juhtkonnas toimunud arutelusid. See oli GKN Automotive'i juhtkond, kes Melrose'ile 12. novembril 2020 esitatud üldiste majanduslike põhjenduste analüüsi raames pakkus välja võimaluse viia investeerimisprojekt ellu Ungaris. Selle koosoleku esitluses on dokumenteeritud Melrose'ile nimetatud kuupäeval esitatud teave, millest nähtub, et GKN Automotive'i juhtkond taotles oma aktsionärilt otsust „kiita heaks [investeerimisprojekti] majanduslike põhjenduste analüüs, mille kohaselt tasuvusaeg on [5,4–7] aastat […]". Ungari selgitab, et GKN Automotive'i juhtkond ei taotlenud investeeringu tegemise kohana Ungari heakskiitmist.

(63) Ungari selgitab, et GKN Automotive pöördus konsultatsioonifirma poole, et saada asukoha ja stiimulitega seotud teenuste näol välist tuge. Ungari ametiasutused edastasid konsultatsioonifirmale 27. novembril 2020 saadetud teenusepäringu, mis nende sõnul näitab selgelt asukohavaliku projektimeeskonda toonast arusaama, et „projekti ega asukoha kohta ei ole lõplikke otsuseid tehtud". Ungari väitel nähtub sellest teenusepäringust, et asukohaotsust ei olnud tehtud, mille kinnituseks on ka koosolek, mis toimus 16. novembril 2020 ehk kaks tööpäeva pärast seda, kui Melrose oli esitanud investeerimisprojekti majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväiteid, ja kus asukohavaliku projektimeeskond arutas projekti rahalise elujõulisuse parandamise võimalusi, sealhulgas potentsiaalsete alternatiivsete asukohtade uurimist (menetluse algatamise otsuse põhjendus 59).

(64) Ungari kommenteeris ka komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjenduses 134 tehtud tähelepanekut, et Ungari ametiasutustele esitatud abitaotluse dokumendid pidid nähtavasti samuti saama Melrose'i heakskiidu. Ungari nendib, et esitluses, mida kasutati asukohavaliku otsustamise koosolekul 29. jaanuari 2021, sisaldub tõepoolest sellekohane viide. See puudutas aga asukohavaliku projektimeeskonna ettepanekut GKN Automotive'i juhtkonnale, millega asukohavaliku projektimeesmeeskond „soovis testida Melrose'i tundlikkust võimaliku poliitilise sidusrühma kaasamise suhtes". Asukohavaliku projektimeeskond soovis GKN Automotive'i juhtkonnalt juhiseid selle kohta, kas jagada abitaotluse dokumente Melrose'iga. Ungari väidab, et see ettepanek ei muutunud koosoleku protokollis sõnastatud ülesandeks, sest protokollis ei mainitud abitaotluse dokumentide läbivaatamist Melrose'i poolt.

(65) Ungari väidab ka, et GKN Automotive'i juhtkonna koosolekute esitluste ja protokollide sõnastus osutab sellele, mil määral Melrose projektis osales, ning ta kordab oma seisukohta, et asukohta ei otsustanud Melrose. Näiteks 29. jaanuari 2021. aasta koosolekul kavatseb GKN Automotive'i juhtkond „kooskõlastada lõpliku otsuse ja majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes esitatud vastuväidete lahendamise tulemuse Melrose'iga". See tähendab, et GKN Automotive'i juhtkonna tehtud lõplik asukohaotsus tuli majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamise raames edastada Melrose'ile. Koosoleku protokollis, mis sisaldab koosolekul tehtud järeldusi, ei ole Melrose'i üheski tegevust käsitlevas punktis üldse mainitud. Ungari sõnul tehti lõplik asukohaotsus 9. detsembri 2021. aasta koosolekul ja selle koosoleku protokollis on märgitud, et GKN Automotive'i juhtkond peab „teavitama Melrose'i lõpliku asukohaotsuse kohta tehtud järeldusest". Ungari väitel tähendab see selgelt seda, et otsuse tegi GKN Automotive'i juhtkond ilma Melrose'i heakskiiduta.

(66) Lõpuks väidab Ungari, et kui Melrose olnuks lõplik otsustaja, oleks ta takistanud GKN Automotive'il uurimast investeerimisprojekti võimalikku alternatiivset asukohta Türgis, et mitte raisata ressursse. Melrose ei sekkunud ega takistanud alternatiivse asukoha uurimist, kuigi GKN Automotive'i tegevjuht ja juhtkond teavitasid teda sellest. See näitab, et kui GKN Automotive'i juhtkond oleks jõudnud järeldusele, et eelistatud variant on Türgi, oleks Melrose olnud valmis otsuse uuesti läbi vaatama.

3.1.2. *Melrose'i eeldatud tasuvusaeg*

(67) Ungari väidab, et 12. novembri 2020. aasta koosoleku tagantjärele koostatud protokoll ja Melrose'i 6. augusti 2021. aasta e-kiri kujutavad endast asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevaid tõendeid maksimaalselt [4,5–5,4] aasta pikkuses tasuvusajas seisneva rahalise eesmärgi kohta, millele investeerimisprojekt pidi investeerimis- ja asukohaotsuse tegemise ajal vastama.

(68) Seoses menetluse algatamise otsuse põhjenduse 136 punktis a komisjoni poolt väljendatud esialgse seisukohaga, et „tasuvusaeg ei ole otsuste tegemisel ainus kaalutlus ja seda ei olnud kavas tingimata hinnata iga etapi puhul eraldi", väidab Ungari, et kõiki strateegiast tulenevaid projekte hinnati eraldi. Kuigi mingi osa strateegiast tulenevast rahalisest kogukasust realiseeruks ainult siis, kui rakendataks kogu strateegia või vähemalt suurim osa strateegiast (nt käibekapitaliga seoses saadav kogukasu), oli etappe võimalik hinnata rakendamise seisukohast eraldi ja neid hinnatigi eraldi. Kuut etappi hõlmav strateegia on aluseks eri etappides ellu viidavate projektide üksikasjalikumale teostatavuse hindamisele ning lõplikule kavandamisele ja heakskiitmisele. Näiteks viitas Ungari projektile „[investeerimisprojekt A]", mis kiideti heaks juba 2019. aasta aprillis koos sellele projekti jaoks tehtud tasuvusajaarvutusega. Seega hinnati kõiki teisi strateegiast tulenevaid projekte eraldi. Samuti väidab Ungari, et eri etappides ellu viidavate projektide puhul oli konkreetse projekti tasuvusaeg määrav tegur. Ungari esitas sellega seoses kokkuvõtliku tabeli, ([35]) milles on esitatud neli projekti; neist kolm olid osa strateegia esimesest etapist ja üks projekt oli eraldiseisev ([36]). Nende projektide tasuvusaeg on vastavalt [3,1–4,2], [3,5–4,4], [2,2–2,9] aastat ja [2,5–3,1] aastat, mis Ungari sõnul näitab, et kõnealuse investeerimisprojekti [5,4–7]-aastane tasuvusaeg on „halvem kui mis tahes muul äriühingu hiljutises projektiportfellis sisaldunud Euroopa projektil".

([35]) Ungari esitas selle tabeli ja nende projektide kapitalimahutuse taotlused juba esialgse uurimise raames.

([36]) GKN Automotive'i järelturu tegevuskohtade (nt ladustamine ja turustamine) ümberkorraldamisega seotud projekt, mida rakendatakse paralleelselt strateegiaga.

(69) Ungari kommenteeris ka komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjenduse 136 punktis b esitatud väiteid, et uue kolmanda etapi majanduslike põhjenduste analüüsi mitme ajakohastamise puhul ületas tasuvusaeg alati [4,5–5,4] aastat ning et GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku ettevalmistavas dokumendis viidati maksimaalselt [5,6–7,2] aasta pikkusele tasuvusajale. Ungari väitel tingis vajadus lühendada kolmanda etapi tasuvusaega (esialgsete alt-üles meetodil analüüsitud majanduslike põhjenduste kohaselt oli tasuvusaeg [7,5–11] aastat) lähenemisviisi muutmise (uue kolmanda etapi). Pärast lähenemisviisi muutmist, sealhulgas uute tegevuskohtade arvu piiramist ühele, lühendati projekti tasuvusaega sisemiselt [5–7] aasta pikkusele vahemikule, mis „kujutas endast üksnes mõne põhieelduse suhtes tundlikku tõenäolist tasuvusaegade vahemikku". Ungari selgitab, et GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku ettevalmistavas dokumendis nimetatud alla [5,6–7,2] aasta eesmärk on pigem „GKNi projektimeeskonna sisemine ülesanne pakkuda välja projekt, mille näitaja ei ole halvem kui [5,6–7,2] aastat", samas kui Melrose'i poolt heakskiidetavate sarnase ulatusega projektide puhul on tavapärane tasuvusaja künnis [4,5–5,4] aastat. Ungari lisab ka, et GKN Automotive'i juhtkond oli sellest nõudest teadlik, kui taotles ametlikult kapitalimahutuse heakskiitmist, mis antud juhul tähendas majanduslike põhjenduste analüüsi täiendavat läbivaatamist. GKN Automotive'i juhtkonna teadlikkuse tõendamiseks viitab Ungari põhjenduses 68 osutatud tabelile, milles on esitatud GKN Automotive'i muude projektide tasuvusajad.

(70) Seoses komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjenduse 136 punktis c esitatud väidetega, et finantsjuht ei reageerinud kuidagi esitluse kavandile, mis saadeti seoses majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamisega Melrose'i poolt 10. novembril 2020 ja milles viidati selgelt [5,4–7] aasta pikkusele tasuvusajale, selgitas Ungari, et finantsjuht ei pidanud sellise eelmaterjali kohta märkusi esitama, kuna ta oli kuni selle hetkeni osalenud mitmes arutelus, mille eesmärk oli valmistada ette 12. novembri 2020. aasta koosolek ja mis hõlmasid tasuvusaja läbivaatamist. Ungari viitas 12. novembri 2020. aasta koosolekule eelnenud viimasele finantsnäitajate läbivaatamisele, mis toimus 30. oktoobril 2020, ning esitas 30. oktoobri 2020. aasta veebipõhise koosoleku kutse ja esitluse pealkirjaga „Majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamine: investeerimisprojekt". Ungari sõnul ei saanud GKN Automotive'i juhtkond tasuvusaega pärast 12. augusti 2020. aasta koosolekut lühendada ja seetõttu esitleti 30. oktoobri 2020. aasta läbivaatamiseelsel koosolekul [5,5–7,5] aasta pikkust tasuvusaega. Ungari selgitab, et tasuvusaega oli võimalik lühendada pärast arutelu finantsjuhiga, kes arvas, et saab seda lühendada nii, et see jääb alla [4,5–5,4] aasta. Selle arutelu põhjal tegeles asukohavaliku projektimeeskond finantsnäitajate täiendava parandamisega, mille tulemusena GKN Automotive'i juhtkond lühendas tasuvusaega [5,4–7] aastani, mis esitati Melrose'ile 12. novembril 2020.

(71) Ungari tuletab meelde, et strateegia eesmärk oli kindlustada GKN Automotive'i konkurentsivõime üha konkurentsitihedamas turukeskkonnas, konsolideerides ettevõtja ebatõhusa ja hajutatud tootmisvõrgustiku Euroopas ning paigutades tootmisvõimsuse kulutõhusamatesse asukohtadesse. Seega „GKN Automotive mõistis, et hinna poolest konkurentsivõimeliseks muutumiseks pidi äriühing investeerimisprojektiga edasi liikuma, et ühelt poolt olla võimeline võitma uusi ettevõtteid ja teiselt poolt vastata aktsionäri rahalistele ootustele". Ungari väidab ka, et tasuvusaeg ei olnud küll alla [4,5–5,4] aasta, kuid „GKN Automotive'i juhtkonda pani muretsema viivituse võimalik negatiivne mõju projekti üldisele ajakavale, mistõttu projekti olulist strateegilist olemust arvestades otsustas ta 12. novembril 2020 Melrose'i juhatusega arutada majanduslike põhjenduste analüüsi vaatamata sellele, et tasuvusaeg oli [5,4–7] aastat". Seoses majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamise koosolekuga, mis toimus 12. novembril 2020, lisab Ungari, et „kõik koosolekul osalejad nõustusid, et projekt on strateegiliselt vajalik, et tagada GKNi jõuülekandesüsteemide valdkonna tulevikukindlus, hoolimata sellest, et tasuvusaeg on tavaliselt vastuvõetavaks peetavaga võrreldes vähem atraktiivne". Melrose esitas aga majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväiteid ja tegi GKN Automotive'ile ülesandeks finantsnäitajaid veelgi parandada. Kuna kõiki rahalisi eeldusi oli juba mitu korda läbi vaadatud ja parandatud, ei olnud GKN Automotive'i juhtkonnal võimalik tasuvusaega veelgi lühendada ilma põhieeldusi põhjalikult muutmata, st muud võimalikku asukohta kaalumata. Lisaks väidab Ungari, et eelnevate sisemiste arutelude ja Melrose'i juhatusega peetud korrapärase teabevahetuse põhjal jõudis GKN Automotive'i juhtkond järeldusele, et projekti rahalise atraktiivsuse suurendamiseks tuleb uurida ülimadala kulutasemega asukohta. Seetõttu töötas asukohavaliku projektimeeskond välja võimaluse investeerida Türki kui alternatiivsesse ülimadala kulutasemega asukohta, eelkõige olemasoleva tegevuse laiendamisse Eskişehiris. Ungari sõnul on GKN Automotive tegevjuht hoidnud Melrose'i kursis selle alternatiivi edasiarendamisega.

(72) Seoses tõendite puudumisega tasuvusaja arvutamise/kaalumise kohta alternatiivsete asukohtade (Türgi, Poola, Slovakkia, Serbia või Maroko) puhul, mida Ungari sõnul kaaluti enne seda, kui otsustati Türgi kui ainsa alternatiivse asukoha kasuks (menetluse algatamise otsuse põhjenduse 136 punkt d), väidab Ungari, et riikide esialgsel hindamisel teisele-kolmandale kohale jäänud asukohtade (Poola ja Slovakkia) uurimine ei oleks toonud märkimisväärset rahalist kasu, kuna sealne kulutase on Ungariga võrreldav, ja et muid ülimadala kulutasemega piirkondi, kus GKN juba ei tegutse, peeti kiire otsustamise seisukohast vähem realistlikuks ja vähem elujõuliseks variandiks.

(73) Seoses väitega, et Türgi võeti kaalumisele ilma tasuvusaega hindamata (menetluse algatamise otsuse põhjenduse 136 punkt e) rõhutab Ungari erinevust kahe töösuuna vahel, millest kummalgi on oma hindamismetoodika: i) „rahastamise üldine eelnev heakskiitmine“ (rahaliste vahendite vabastamine) tootmisvõrgustiku ümberkujundamise uue kolmanda etapi jaoks 2020. aasta novembris ja ii) majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväidete esitamine, mis tingis täiendava asukohaanalüüsi. Esimene töösuund põhines tasuvusaja meetodil ja selle puhul kasutati rahaliste vahendite vabastamiseks „oletatavat asukohta“. Teises töösuunas kasutati nüüdispuhasväärtuse meetodit, mis näis olevat pikaajaliste otsuste tegemiseks asjakohasem, kuna „nüüdispuhasväärtuste võrdlus annab nüansirikkama arusaama kummaski asukohas oodatavate rahavoogude mõjust. Äriühingut teavitati ka sellest, et nüüdispuhasväärtuste võrdlus on regionaalabi kontekstis standardmeetod, mis on nõutav rahastamisvajaduse tõendamiseks“. Ungari selgitas, et Melrose'i kui finantsinvestori eesmärk on investeerida, investeering tagasi teenida ja reinvesteerida nii kiiresti kui võimalik ning seetõttu lähtub ta otsuse tegemisel tasuvusajast. Seetõttu oli GKN Automotive kohustatud arvutama välja tasuvusaja, et saada rahastamiseks nõusolek. GKN Automotive kui traditsiooniline tootmisettevõtja, kes pidas projektiinvesteeringute puhul silmas pikaajalisemat lähenemisviisi ning püüdis saavutada projektide ja investeeringute parema tasakaalu, et nii keskpika aja kui ka pikaajalised vajadused saaksid täidetud, kasutas pärast selle nõusoleku saamist nüüdispuhasväärtuse metoodikat 2021. aasta jaanuaris ka „projekti asukoha eelduse kinnitamiseks, mitte lõpliku asukohaotsuse tegemiseks“. Samuti väidab Ungari, et 29. jaanuari 2021. aasta koosoleku esitlus asendati 9. detsembri 2021. aasta koosoleku esitlusega, mis sisaldas põhjalikumat aruannet, hõlmates nii tasuvusaega kui ka kahe sõelale jäänud asukoha nüüdispuhasväärtuste võrdlust, ja mille alusel 9. detsembril 2021 tehti lõplik asukohaotsus Ungari kasuks, eeldades, et saadakse kogu abisumma, mis võimaldab saavutada [4,5–5,4] aasta pikkuse tasuvusaja künnise, ning võttes arvesse nii rahalisi kui ka mitterahalisi tegureid. GKN Automotive kasutab nüüdispuhasväärtust tavapäraselt ka muudes olukordades, näiteks uute ettevõtete omandamisel. Sellega seoses juhib Ungari komisjoni tähelepanu asjaolule, et muude suurte investeerimisprojektide puhul, kus abisaajad olid traditsioonilised tootmisettevõtjad, tehti otsused nüüdispuhasväärtuse arvutuste, mitte tasuvusaegade alusel.

(74) Seetõttu leiab Ungari, et tasuvusaja meetod näib olevat pikaajaliste strateegiliste otsuste tegemisel vähem asjakohane ja et nüüdispuhasväärtuse analüüs võimaldas GKN Automotive'i juhtkonnal paremini mõista asukohaspetsiifilisi kulusid ja tulusid ning tulemuslikkust mõjutavaid tegureid projekti kogu eluea kestel. Pärast seda, kui Melrose oli investeerimisprojekti majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväiteid esitanud, ei olnud tasuvusaja meetodi kasutamine asukohaanalüüsis nende arvates vajalik ega õige.

(75) Seoses komisjoni tähelepanekuga et 2020. aasta novembris esitatud kapitalimahutuse taotluses sisaldunud tasuvusaja puhul ei võetud arvesse kahe Ungarisse üle viidava olemasoleva tootmisrajatise maa ja hoonete müügist saadavat tulu (menetluse algatamise otsuse põhjenduse 136 punkt f), väidab Ungari, et GKN Automotive'is on tavaks mitte võtta neid elemente projektide majanduslike põhjenduste analüüsis arvesse. Selle kohta, et kapitalimahutuse taotluses ei võetud arvesse orienteerivas pakkumises esitatud abisummat, väidab Ungari, et GKN Automotive tegutses konservatiivselt, kuna majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamise ajal ei peetud abi saamist kindlaks. Lisaks oli GKN Automotive Ungari sõnul teadlik sellest, et kuna ta kavatses oma tegevuse teistest Euroopa tegevuskohtadest ümber paigutada, pidi mis tahes abi saama komisjoni heakskiidu.

(76) Kokkuvõttes väidab Ungari, et [4,5–5,4] aasta pikkune tasuvusaeg oli teatatud meetme puhul määrava tähtsusega kriteerium. Melrose'i selge ootus oli, et tasuvusaega lühendatakse (st et see jääks alla [4,5–5,4] aasta künnise). Lõpliku otsuse Ungarisse investeerimise kohta tegi GKN Automotive'i juhtkond 9. detsembril 2021, st rohkem kui aasta pärast majanduslike põhjenduste esialgse analüüsi suhtes vastuväidete esitamist 12. novembril 2020. 9. detsembril 2021 eeldati, et Ungaris ellu viidava investeerimisprojekti tasuvusaeg on [4,4–5,3] aastat (ehk lühem kui eesmärgiks seatud [4,5–5,4] aastat), võttes arvesse stiimuleid (ja stiimulite puudumisel [5,5–7,1] aastat). Kuna GKN Automotive'i juhtkonnal õnnestus jääda allapoole [4,5–5,4]-aastast tasuvusaja künnist, seeläbi täites aktsionäri poolt 12. novembril 2020 majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväidete esitamisel seatud nõudmise, ei pidanud ta taotlema Melrose'ilt täiendavat heakskiitu, vaid ta üksnes teavitas Melrose'i lõplikust asukohast.

(77) Ungari väljendab muret seoses komisjoni eeldusega, et investeerimisprojekti majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväidete esitamiseks oleks Melrose'il pidanud olema kehtestatud ametlik investeerimispoliitika. Isegi kui puudus ametlik investeerimispoliitika, mis nõuaks alla [4,5–5,4] aasta pikkust tasuvusaega, nagu komisjon eeldab, oleks Melrose omanikuna sellegipoolest saanud nõuda GKN Automotive'ilt investeerimisprojekti rahalise elujõulisuse parandamist.

3.1.3. *Türgi kaalumine ainsa vastupidise stsenaariumina*

(78) Ungari väidab, et tasuvusaja täiendavaks lühendamiseks pärast seda, kui Melrose oli majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväiteid esitanud, pidi GKN Automotive põhjalikult muutma põhieeldusi ja seega kaaluma muud võimalikku asukohta, uurides mõnda ülimadala kulutasemega riiki, et näha, kas leidub atraktiivsemaid majanduslikke põhjendusi. Sellega seoses viidi läbi mitmeetapiline valikuprotsess, mis hõlmas asukohaspetsiifiliste kulude analüüsi, teiste varem käsitletud madala kulutasemega riikide välistamist (kuna sealsed kulud olnuks Ungariga võrreldavad), ülimadala kulutasemega asukohtade kaalumist ja sellise ülimadala kulutasemega asukoha väljavalimist, kus investeerimisprojekti oleks realistlikult võimalik nõutava aja jooksul ellu viia.

(79) Ungari sõnul tehti strateegia koostamise ajal kindlaks, et GKN Automotive'i olemasolevate tegevuskohtade seas oli kulude ja tulude suhe Türgi puhul kõige väiksem. 2020. aasta novembris, kui Melrose palus tasuvusaega lühendada, peeti Türgit prioriteetseks võimaluseks, mida tuleks uurida. Poolat ja Slovakkiat, mis huvipakkuvate riikidena varem samuti välja valiti, kaalumisele ei võetud, sest nendesse riikidesse investeerimisega oleksid kaasnenud Ungarisse paigutatava investeeringuga võrreldavad kulud. Muud ülimadala kulutasemega variandid, nagu Serbia, Maroko, Rumeenia ja Bulgaaria, mida Ungari sõnul asukoha valimise protsessi eri etappides teataval määral samuti kaaluti, oleksid nõudnud täiendavaid jõupingutusi, mis pikendanuks otsuste tegemise aega ja lõppkokkuvõttes lükanuks tootmise alustamise edasi. Projekti selles etapis oli teostatav ainult investeering Türgis ehk piirkonnas, kus GKN Automotive juba tegutses, sest seal oli olemas investeerimisprojekti eeldatavast ajakavast kinnipidamiseks vajalik kohalik meeskond. Kuigi senine tegevus Türgis oli mahtude poolest piiratud, oli sealne tegevuskoht järjepidevalt saavutanud väga häid tegevustulemusi ja oli kulutaseme mõttes GKN Automotive'i teiste olemasolevate tegevuskohtadega võrreldes väga konkurentsivõimeline, mistõttu sellest oleks võinud kujuneda elujõuline tuum kohaliku tootmisvõrgustiku edasiseks laiendamiseks. Seega osutus Türgi sel hetkel kõige teostatavamaks variandiks, mida edasi uurida.

(80) Ungari edastas kutsed 19. novembril 2020 ja 4. detsembril 2020 toimunud veebipõhistele koosolekutele, mida nimetati kahe investeerimisprojektis osaleva GKN Automotive'i esindaja vahelisteks „ülevaatekõnedeks", ning kutse 10. detsembril 2020 toimunud veebipõhisele koosolekule, millest võtsid osa investeerimisprojektis osalevad GKN Automotive'i töötajad ja Türgi kohalikud töötajad ning mille eesmärk oli „[investeerimisprojekti] kiire läbivaatamine, et leppida kokku järgmistes sammudes". Ungari sõnul kujutavad need dokumendid endast täiendavaid tõendeid 2020. aasta novembris ja detsembris toimunud koosolekute kohta, kus arutati investeerimisprojekti, sealhulgas seda, kuidas lahendada Melrose'i vastuväiteid projekti majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes. Ungari väidab, et nende koosolekute käigus, aga ka koosolekutel, mille kohta esitati tõendeid juba komisjoni esialgse uurimise raames, jõudis GKN Automotive järeldusele, et „a) ainult madalama kulutasemega alternatiivne asukoht võimaldaks näitajaid nõutava tasuvusaja saavutamiseks vajalikul määral parandada, b) muud asukohad peale Türgi kas ei muudaks oluliselt rahalist elujõulisust (näiteks Poola ja Slovakkia) ja/või olemasoleva kohaliku tegevuse puudumisel põhjustaksid investeerimisprotsessis olulise viivituse (näiteks Maroko ja Serbia)". Muid tõendeid peale nende koosolekukutsete ei esitatud.

(81) Ungari esitas 8. detsembri 2020. aasta e-kirja, mis järgnes 1.–7. detsembrini 2020 aset leidnud tegevusele, millele osutati menetluse algatamise otsuse põhjenduses 60, ja milles GKNi Türgi töötajad edastasid teavet GKN Automotive'i investeerimisajaloo kohta Türgis (tehas, mis rajati 2009. aastal ja mida laiendati 2013. aastal), samuti olemasoleva tegevuskoha ja selles piirkonnas teiste äriühingute poolt tehtud investeeringute kohta. Ungari väitel kinnitab see e-kiri veelgi varajasi sisemisi arutelusid projekti asukoha üle Türgis.

3.1.4. *Türgi kui ehtne vastupidine stsenaarium*

(82) Mis puudutab aega, mil toimus GKN Automotive'i ettevalmistav tegevus Türgis, ja teate esitamisele eelnenud arutelusid komisjoniga, siis Ungari väitel hakati Türgit vastupidise stsenaariumi kohase alternatiivse asukohana käsitlema kohe pärast nõudmist uurida ülimadala kulutasemega asukohta. Ungari viitas hindamistabeli ajakohastamisele 2020. aasta detsembris (kirjeldatud menetluse algatamise otsuse põhjenduses 63), selle alternatiivse stsenaariumi finantsanalüüsi läbiviimisele 2021. aasta jaanuaris ja Türgi ametiasutustega 2021. aasta jaanuaris peetud läbirääkimistele. Kuna Ungari pakutud abi andmine sõltus komisjoni heakskiidust, ei saanud GKN Automotive abi iseenesestmõistetavaks pidada. Seetõttu algatas Ungari 2021. aasta juunis komisjoni eelteavitamise protsessi ja GKN Automotive'i juhtkond jätkas paralleelselt Türki investeerimise alternatiivse stsenaariumi väljatöötamist, et viia see vastavusse muude asukohtade puhul tehtud analüüsi tasemega; see tegevus hõlmas täiendavaid kohtumisi Türgi ametiasutustega ja Türgi tegevuskoha külastamist Euroopa tegevuse asepresidendi poolt 2021. aasta juulis (kohalik meeskond külastas tegevuskohta protsessi märksa varasemas etapis), samuti maa ostmise, projekti kavandamise ja ehitusprojektiga seotud täiendavat ettevalmistavat tegevust. Ungari väidab, et kuna GKN Automotive'il oli Türgis olemas rajatis, tegi suurema osa sellest tööst kohalik meeskond ja kõrgema juhtkonna kohapealsete külastuste korraldamine oli mõistlik alles siis, kui plaan oli välja töötatud sobiva küpsusastmeni, mis oligi asukohavaliku projektimeeskonna peamine ülesanne 2020. aasta detsembrist kuni 2021. aasta juulini.

(83) Seoses juhtumi kohta komisjonile eelteate esitamise ajaga, millele on osutatud menetluse algatamise otsuse põhjenduses 140, väidab Ungari, et asjaolu, et abisaaja esitas eelteate Ungari projekti kohta juba 2021. aasta kevadel, ei tähenda seda, et asukohaotsus oli tehtud. Ungari ja abisaaja pöördusid komisjoni poole nii varakult kui võimalik, kuna juhtum on keerukas, sisaldades ümberpaigutamise elementi, mille kohta puudub kohtupraktika. Abisaaja kaalus kiiret eelteavitamist selleks, et paremini mõista abi saamise tõenäosust. Ungari viitas 29. jaanuari 2021. aastal peetud asukohavaliku otsustamise koosoleku protokollile, millest nähtub, et Miskolc kinnitati investeerimisprojekti eelistatud asukohaks eeldusel, et projekti jaoks saadakse kõik võimalikud stiimulid. Ungari viitas ka esitlusele, mille asukohavaliku projektimeeskond valmistas ette 9. detsembri 2021. aasta koosolekuks, kus tehti lõplik asukohaotsus. Esitluses on märgitud: „Nüüd, mil stiimulipakettide saamiseks algatatud riiklik taotlusmenetlus ja ELi heakskiitmismenetlus on edasi liikunud, on Ungaris stiimulite saamine tõenäolisem kui jaanuaris. Stiimulid tasakaalustavad suuresti Türgi-variandi rahalise eelise Ungari ees ja võimaldavad projektil saavutada eesmärgiks seatud tasuvusaja, mis on [4,4–5,3] aastat (stiimulite puudumisel [5,5–7,1] aastat)."

(84) Türgi puhul tajutud poliitiliste ja tegevusriskide kohta väidab Ungari, et poliitilisi riske ei peetud Türgis puhul kunagi heidutavaks teguriks, sest abisaaja juba tegutseb edukalt Türgis. 2019. aasta novembris hinnati strateegia raames Türgis asuvat GKN Automotive'i tegevuskohta, mis näitas väga usutavaid majanduslikke tulemusi, kuid GKN Automotive jäi tegevuskoha laiendamise osas äraootavale seisukohale, pidades silmas tajutud riske ja muid tegevusalaseid tegureid ning asjaolu, et kulud muutusid oluliseks otsustusteguriks alles siis, kui Melrose esitas 2020. aasta novembris majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväiteid. Siis hakati kulusid/tasuvusaega muudest kaalutlustest tähtsamaks pidama. Kui Türgi lisati 2020. aasta detsembris hindamistabelisse, sai ta poliitiliste ja majanduslike riskide osas kõige kehvema tulemuse, mis tähendas, et sisemine arusaam Türgist ei olnud oluliselt muutunud ja riske peeti võrreldes teiste vaadeldud asukohtadega endiselt suureks. Võttes aga arvesse positiivseid kogemusi seoses senise tegevusega Türgis ja rahalisele mõjule omistatud suurt tähtsust tasuvusaja eesmärgi saavutamise seisukohast, otsustas asukohavaliku projektimeeskond, et tajutud riski tase on vastuvõetav ja võimaldab kaaluda Türki investeerimise stsenaariumi, mis on rahaliselt ülimalt atraktiivne. Ungari väidab, et Türgi kõrgemat riskitaset võeti 2021. aasta detsembris lõpliku asukohaotsuse tegemisel vägagi palju arvesse ning et „abi arvesse võttes vastas Ungari Melrose'i kui puhtalt rahalisest kaalutlustest lähtuva aktsionäri tasuvusaja-eesmärgile, kuid äriühingu strateegiliselt orienteeritud juhtkond pidas seda asukohta soodsaks muude kui rahaliste kriteeriumide, sealhulgas riskitaseme seisukohast, nii et neid kriteeriumid leiti Türgi järelejäänud rahalist eelist tasakaalustavat". Kui GKN Automotive ei peaks Türgit mõeldavaks asukohaks, siis ta seal ei tegutseks.

(85) Lõpuks väidab Ungari, et 2020. ja 2021. aastal, mil GKN Automotive käsitas Türgit alternatiivse asukohana, pidasid teised investorid (algseadmete valmistajad või sõidukitootjad) Türgit usaldusväärseks investeerimiskohaks, kuhu investeering paigutada või kus oma olemasolevaid tegevuskohti laiendada, mis põhimõtteliselt kinnitab Türgi usutavust võimaliku asukohana.

3.2. **Proportsionaalsus**

3.2.1. *Riigiabiga kaetava nüüdispuhasväärtuste erinevuse osakaal*

(86) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 145 seadis komisjon kahtluse alla abisaaja väite, et Ungari stiimulid „tasakaalustavad suuresti Türgi-variandi rahalise eelise". Põhjuseks oli asjaolu, et stiimulid katavad alla 50 % nüüdispuhasväärtuste erinevusest. Ungari peab seda elementi proportsionaalsuse analüüsi osaks ja väidab, et Ungari märkimisväärne eelis hindamismudeli kvalitatiivsete (mitterahaliste) kriteeriumide osas, nagu tööjõu oskused ja kättesaadavus, taristu, logistika, klientide lähedus ja riskid, ning [4,4–5,3] aasta pikkune tasuvusaeg stiimulite võimaldamise korral (millega täidetakse aktsionäri nõue lühendada tasuvusaega, et saavutada [4,5–5,4] aasta eesmärk), olid GKN Automotive'i juhtkonna jaoks piisavad, et võtta 2021. aasta detsembris vastu otsus teha investeering Ungaris. Lisaks märgib Ungari, et tema kogemuste kohaselt on riigiabi üks teguritest, kuid mitte alati määrava tähtsusega tegur, mida investorid tulevase investeerimiskoha üle otsustamisel arvesse võtavad. Ungari esitas ka loetelu kolmest riigiabi juhtumist, mille puhul komisjon kiitis abi heaks, kuigi see kattis vaid osa nüüdispuhasväärtuste erinevusest.

3.2.2. *Investeerimisprojekti suurus*

(87) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 165 tõstatas komisjon küsimuse, kas abi vastab kõnealusesse piirkonda investeerimise täiendavatele netokuludele, võrreldes vastupidise stsenaariumiga, kui abi ei anta. Ungari väidab, et investeerimisprojekti ulatus on kolmanda etapi ja uue kolmanda etapi puhul toodete ja mahtude jaotumise poolest erinev, kuna kolmas etapp ja uus kolmas etapp on põhimõtteliselt erinevad kontseptsioonid, mistõttu tootmisvõrgustikule on seatud erinevad eesmärgid uute tegevuskohtade arvu, toodete jaotumise ja iga tegevuskoha tootmismahu/võimsuse mõttes. Seetõttu ei ole ruumivajadused võrreldavad. Ungari märgib, et kardaanvõllide tootmisel on ruumivajadus oluliselt suurem kui rattavõllide tootmisel. Kui rattavõlli pikkus on ligikaudu 0,5 meetrit (kaugus auto keskel olevast jõuülekandest ratasteni), siis kardaanvõllid (mis ühendavad esitelje tagateljega) võivad olla kuni 3-meetrised. Kui tahta toota sama palju ratta- ja kardaanvõlle, on seadme- ja põrandapinnavajadused kardaanvõllide puhul seega suuremad.

(88) Lisaks pidas komisjon menetluse algatamise otsuse põhjenduses 165 küsitavaks investeerimisprojektiga loodavat tootmisvõimsust. Ungari väidab, et müügi- ja tootmismahud on loodavast tootmisvõimsusest mitmel põhjusel väiksemad. Kui võimsusnäitaja kajastab maksimaalset tehnilist toodangut optimaalsete tingimuste korral, siis tegelikud tootmismahud on tehnilisest võimsusest alati väiksemad selliste tegurite tõttu nagu rikked, ümberlülitused ja sisendite või tööjõu ebapiisav kättesaadavus. Lisaks peab võimsus vastama ajutisele tippnõudlusele, mitte aasta keskmisele nõudlusele, ning mitme tooterühma puhul tuleb alal hoida võimsusreservi. Seoses 2020. ja 2021. aasta mahtudega, mis esitati komisjoni esialgse uurimise käigus, väidab Ungari, et neid mõjutas nõudluse vähenemine pärast COVID-19 pandeemia puhkemist ja et lähiaastatel eeldatakse mahtude naasmist COVIDi-eelsele tasemele. Lõpuks väidab Ungari, et Ungaris ellu viidava investeerimisprojekti puhul on põrandapinna suurus võrreldav ümberpaigutatavate tegevuskohtade pindalaga. Samuti kordab Ungari, et investeerimisprojekt hõlmab tegevuse üleviimist olemasolevatest tegevuskohtadest uude tegevuskohta, suurendamata tootmisvõimsust Euroopa tootmisvõrgustikus, ning et abisaaja kinnitusel ei paigaldata Ungari uude tehasesse selle projekti raames täiendavat tootmisvõimsust.

3.2.3. *Nüüdispuhasväärtuse arvutamisel arvesse võetud ajavahemik*

(89) Nüüdispuhasväärtuse arvutamisel kasutatud ajavahemikuga seotud vastuolude kohta (menetluse algatamise otsuse põhjendus 165) väidab Ungari, et viivitus mõjutab mõlemat stsenaariumi võrdsel määral. Nii Ungari kui ka Türgi puhul eeldati, et tootmist suurendatakse alates 2022. aastast (tootmise alustamisel erinevust ei eeldatud) ja täiemahuline tootmine algab 2026. aastal.

3.3. **Põhjendamatu negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele**

(90) Ümberpaigutamise ilmse negatiivse mõju kohta väidab Ungari, et tema veendumuse kohaselt kujutas Türgi endast usutavat vastupidist stsenaariumi ning seega puudub põhjuslik seos abi ja ümberpaigutamise vahel.

3.4. **Muud küsimused**

(91) Ungari ei vaidlusta menetluse algatamise otsuse põhjenduses 111 esitatud komisjoni seisukohta, et maksusoodustuse suhtes on kohaldatavad 2022. aasta regionaalabi suunised, ja selgitab, et see „ei tohiks muuta komisjonipoolse hindamise tulemust“, kuna „komisjoni poolt aastateks 2022–2027 heaks kiidetud Ungari regionaalabi kaardi (SA.63934) kohaselt on Felsőzsolca puhul regionaalabi ülemmäär 50 % ehk sama mis eelmise regionaalabi kaardi kohaselt“ ja 2022. aasta regionaalabi suunistes sätestatud muud tingimused on täidetud.

(92) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 133 küsis komisjon, mille alusel – sisulise ergutava mõju mõttes – tegi Ungari 5. novembril 2020 orienteeriva stiimulipakkumise, millele Ungari vastas, et ametlik VIP rahalise toetuse taotlus, mis sisaldas tõendeid äriühingusisese asukohaalase otsustusprotsessi kohta, saabus abi andjale 8. aprillil 2021. Kõik, mis toimus enne seda kuupäeva, oli menetluse mitteametlik osa, mille kaudu saadi teavet valikuprotsessi läbiviimiseks. Lisaks viidati sel ajal kättesaadava teabe vähesusele. Ungari selgitab ka, et HIPAga peetud kohtumistel märkis abisaaja mitmel korral, et hindamisel on alternatiivsed asukohad ja et asukoha valimise protsess on äriühingus veel käimas.

(93) Ungari sõnul viitas komisjon menetluse algatamise otsuse põhjenduses 133 sellele, et Ungari andis abisaajale teavet ümberpaigutamisega seotud aspektide kohta. Sellega seoses väidab Ungari, et abi andva asutusena on HIPA kohustatud esitama potentsiaalsetele abisaajatele kogu teabe, mis võib olla konkreetsel juhul asjakohane. See on tavapärane kord, mida kohaldatakse kõigi riigiabitaotluste puhul. Ungari leiab, et abisaaja tegutses nagu iga teine hoolas investor, kes püüab enne otsuse tegemist koguda kokku kogu teabe. Kui see HIPA-lt saadud teave ajendas GKN Automotive'it hindama alternatiivse asukohana ülimadala kulutasemega riiki, võis GKN Automotive hakata valmistama ette Türki investeerimise alternatiivset stsenaariumi juba 2020. aasta augustis.

4. TEISTE HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

4.1. **Melrose'i märkused**

(94) Melrose selgitab, et 20. aprillil 2023 eraldati GKN Automotive ja Rubin Melrose'ist ning neist sai osa uuest sõltumatust kontsernist, mille emaettevõtja on Dowlais Group plc. Melrose selgitab ka, et alates 2023. aasta veebruarist on Rubini juriidiline nimi GKN Automotive Hungary Kft. ja et Eachairn Aerospace Holdings Limitedi asemel on selle ainuaktsionäriks GKN Automotive.

(95) Seoses komisjoni väljendatud kahtlustega Melrose'i rolli suhtes otsustusprotsessis, eriti asukohaotsust ja majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes esitatud vastuväiteid puudutavas osas, väidab Melrose, et ta rakendas detsentraliseeritud ärimudelit, mille kohaselt enamikul juhtudel teevad äri- ja strateegiaotsuseid tema portfelli kuuluvate äriühingute juhatus ja juhtkond, kuid Melrose'il on õigus teatavaid otsuseid heaks kiita või vetostada. Oma portfelli kuuluvate äriühingute tegevuses osalemisel piirdub Melrose oluliste investeerimisotsuste läbivaatamisega, et tagada nende asjakohasus ja eeldatavate rahaliste nõuete täitmine. Esitades 12. novembril 2020 Melrose'i juhatusega peetud koosolekul kapitalimahutuse taotluse koos majanduslike põhjenduste analüüsiga ja tehes kokkuvõtte investeerimisprojekti rahalistest eeldustest, tegutses GKN Automotive vastavalt Melrose'i kooskõlastamisnõuetele, mis kajastuvad volituste delegeerimise poliitikat käsitlevas dokumendis, mille Ungari esitas koos oma märkustega (põhjendus 56). Melrose mõistis ettepaneku strateegilist põhjendatust ja vajadust rahastamise esialgse heakskiitmise järele, et võimaldada GKN Automotive'il investeerimisprojektiga edasi liikuda, ning kiitis seetõttu üldise majanduslike põhjenduste analüüsi heaks, tehes siiski GKN Automotive'i juhtkonnale ülesandeks leida võimalused tasuvusaja lühendamiseks, nii et see jääks alla [4,5–5,4] aasta. Majanduslike põhjenduste analüüsis ja kapitalimahutuse taotluses sisalduvad viited Ungarile kujutasid endast tööhüpoteesi. GKN Automotive'i juhtkonnal olid volitused juhtida asukohavaliku protsessi ja teha otsus lõpliku asukoha kohta, tingimusel et selle aluseks olevad majanduslikud põhjendused ja amortisatsiooniaeg on kooskõlas Melrose'i rahaliste ootuste ja heakskiidetud eelarvega.

(96) Seoses komisjoni kahtlustega, kas maksimaalselt [4,5–5,4] aasta pikkune tasuvusaeg oli investeerimis- ja asukohaotsuse tegemise ajal määrava tähtsusega tegur, väidab Melrose, et vastuvõetava investeeringutasuvuse tagamiseks on suurte strateegiliste investeeringute puhul, nagu kõnealune investeerimisprojekt, väljakujunenud sisemine tava nõuda kuni [4,5–5,4] aasta pikkust tasuvusaega ja et pikemat tasuvusaega ei peeta tavaliselt vastuvõetavaks. Tõendina sellise sisemise tava olemasolu kohta viitab Melrose 6. augusti 2021. aasta e-kirjale, mis esitati esialgse uurimise raames ja millele viitas ka Ungari (põhjendus 57). Melrose viitab ka 12. novembri 2020. aasta koosoleku tagantjärele koostatud protokollile, mille Ungari esitas koos oma märkustega (põhjendus 60) ja mis kujutab endast asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevat tõendit täpse rahalise eesmärgi kohta, mille investeerimisprojekt pidi saavutama.

4.2. **GKN Automotive'i märkused**

(97) GKN Automotive väidab, et ta oli investeerimisprojekti puhul peamine otsustaja ja et Rubin on tütarettevõtja, mis asutati alles siis, kui otsus valida investeerimisprojekti asukohaks Ungari oli piisavalt küps. GKN Automotive selgitab, et alates 2022. aasta septembrist on Rubini juriidiline nimi GKN Automotive Hungary Kft.

(98) Seoses GKN Automotive'i juhtkonna volituste ulatusega ja komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjendustes 133–137 väljendatud kahtlustega väidab GKN Automotive, et Melrose kui finantsinvestor vastutas üksnes investeerimisprojekti rahastamise heakskiitmise eest ega sekkunud tegevusalastesse aspektidesse, mis olid täielikult GKN Automotive'i juhtkonna otsustada. Volituste delegeerimise poliitikast nähtub, et Melrose'i volitused puudutavad peamiselt finantsküsimusi. Seetõttu koostas GKN Automotive'i juhtkond majanduslike põhjenduste analüüsi ja töötas välja kõik selle tegevusaspektid ning esitas need 12. novembril 2020 koos kapitalimahutuse taotlusega Melrose'ile. Melrose tunnistas vajadust rahastamise esialgse heakskiitmise järele, et võimaldada GKN Automotive'i juhtkonnal investeerimisprojektiga edasi liikuda. Samas esitas Melrose'i juhatus vastuväiteid tasuvusaja suhtes ja palus GKN Automotive'i juhtkonnal suurendada investeerimisprojekti rahalist atraktiivsust, nagu nähtub 12. novembri 2020. aasta koosoleku tagantjärele koostatud protokollist (põhjendus 60).

(99) Mis puudutab Melrose'i poliitikat, mille kohaselt tasuvusaeg võib olla maksimaalselt [4,5–5,4] aastat, siis viitab GKN Automotive tõendina taas 12. novembri 2020. aasta koosoleku tagantjärele koostatud protokollile (põhjendus 60). Sarnaselt Ungariga (põhjendus 68) esitas GKN Automotive oma portfellis sisalduva nelja muu hiljutise Euroopa projekti tasuvusajad, mis olid lühemad kui [4,5–5,4] aastat. GKN Automotive väidab, et kui võrrelda 30. oktoobril 2020 toimunud viimase eelläbivaatamise esitlust (millele viitas ka Ungari, põhjendus 70), mis koostati majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamiseks Melrose'i poolt 12. novembril 2020, ja lõplikku esitlust, mida kasutati majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamise koosolekul 12. novembril 2020, on näha, kuidas projektikulud muutusid ja kuidas võeti arvesse vajadust lühendada tasuvusaega, mis osutab selgele arusaamisele Melrose'i sellekohasest poliitikast. Lõpuks viitab GKN Automotive ka Melrose'i 6. augusti 2021. aasta e-kirjale, mis esitati esialgse uurimise raames (põhjendus 57) ja mis kujutab endast asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevat tõendit Melrose'i rahaliste eesmärkide kohta.

(100) Seoses asjaoluga, et Türgit kaaluti ainsa vastupidise stsenaariumina, ja komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjendustes 138 ja 139 väljendatud kahtlustega väidab GKN Automotive, et otsus mitte uurida Türgit 2019. aastal asukohtade esialgse hindamise edasistes etappides põhines asjaolul, et põhjalikuma hindamise alusel (mis hõlmas ka strateegilisi ja tegevusalaseid tegureid) jäi Türgi teistele asukohtadele alla, kuigi kulude mõttes oli hinnang Türgile soodne. Kui Melrose esitas vastuväited projekti rahalise elujõulisuse suhtes, omandas kulude tegur edasisel asukohavalikul määrava tähtsuse rahalise elujõulisuse (tasuvusaja) parandamise seisukohast ja seega muutus Türgi taas asjakohaseks. Leiti, et kui hakata kaaluma muid madala kulutasemega asukohti, kus GKN Automotive'il seni tegevus puudub, võib see põhjustada investeerimisprojekti elluviimisel olulisi viivitusi ja suurendada riskile avatust. Ajaliste piirangute tõttu kujunesid kohalolek Türgis ja senisest tegevusest saadud positiivsed kogemused otsustavaks teguriks Türgi väljavalimisel ülimadala kulutasemega variandina.

(101) Seoses küsimusega, kas Türgi kujutab endast ehtsat vastupidist stsenaariumi, kuhu GKN Automotive tegelikult investeeriks, Türgis toimunud tegevuse ajaga ja komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjendustes 140–145 väljendatud kahtlustega väidab GKN Automotive, et Ungari poolt abist eelteavitamise ajal oli Türki investeerimise alternatiivne stsenaarium juba olulisel määral välja töötatud. Kohe pärast selle alternatiivi kaasamist asukohavaliku protsessi hakkas asukohavaliku projektimeeskond tegema vajalikke toiminguid, et jõuda teiste asukohtade puhul tehtud analüüsi tasemeni, ning tänu sellele olid GKN Automotive'il Ungari ja Türgi jaoks võrreldavalt välja töötatud majanduslike põhjenduste analüüsid lõpliku asukohaotsuse tegemise ajaks valmis. Riskide kohta väidab GKN Automotive, et mõlemat asukohta iseloomustas märkimisväärne poliitiline risk, kuid mitte määral, mis ohustaks investeerimisprojekti elujõulisust. Türgis ei ole GKN Automotive'i tegevuskohas tootmist häiritud ega muul viisil negatiivselt mõjutatud. Enne seda, kui Melrose esitas majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes oma vastuväited, oli Türgi varuvariant – osaliselt riskikaalutluste tõttu. Pärast majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväidete esitamist võeti see alternatiivne variant uuesti kaalumisele kui üks paljutõotavamaid ja kulutõhusamaid asukohti, samas kui riski olulisust vähendati pisut.

(102) GKN Automotive väitel kinnitavad Türgi usutavust võimaliku investeerimiskohana ka algseadmete valmistajate ja sõidukitootjate investeeringud Türgis ning positiivne kliima, mis on loodud Türki investeerivate Briti äriühingute jaoks.

(103) Kahe asukoha vahelise nüüdispuhasväärtuse erinevuse kohta väidab GKN Automotive, et kvalitatiivsed tegurid, mis rääkisid Ungari kasuks, olid piisavad, et korvata allesjäänud nüüdispuhasväärtuste erinevust Türgi ja Ungari vahel, tingimusel et investeerimisprojekti jaoks saadakse stiimulid, mis suurema osa sellest erinevusest kompenseerivad. Samuti leiab GKN Automotive, et projekti edasiarendamine nii Ungari kui ka Türgi stsenaariumi kohaselt kogu 2021. aasta jooksul näitab, et GKN Automotive suutis lõpliku asukohaotsuse tegemise ajaks tegelikult parandada Ungarisse investeerimise stsenaariumi rahalist elujõulisust ja lühendada eeldatavat tasuvusaega nii, et see jääb alla [4,5–5,4] aasta, võttes arvesse abi andmist. Kuigi nüüdispuhasväärtuste erinevus Türgiga jäi alles, oli asukoht Ungaris seetõttu siiski kooskõlas Melrose'i [4,5–5,4]-aastase tasuvusaja poliitikaga.

(104) Seoses abi proportsionaalsusega, investeeringu suurusega, loodava tootmisvõimsusega ja komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjenduses 165 väljendatud kahtlustega kordab GKN Automotive Ungari poolt samades küsimustes juba esitatud argumente (põhjendused 87 ja 88).

(105) GKN Automotive väljendab heameelt komisjoni esialgse seisukoha üle, et toetatav investeering aitab kaasa regionaalarengule, investeeringu jaoks võib regionaalabi anda, riigi sekkumine on vajalik ja meede on asjakohane. Mis puudutab abi võimalikku negatiivset mõju konkurentsile ja kaubandusele, siis GKN Automotive väljendab heameelt komisjoni esialgse seisukoha üle, et abi ülemmäära ei ületata. Samuti märgib GKN Automotive, et ta mõistab, et järeldus liigse tootmisvõimsuse loomise kohta sõltub vastupidise stsenaariumi usutavusest, ja ta kordab, et see on usutav, ning ta kinnitab, et Ungari uude tehasesse ei paigaldata projekti raames täiendavat tootmisvõimsust ja seega puudub liigse tootmisvõimsuse tekkimise oht. GKN Automotive lisab, et tema arusaama kohaselt leiab komisjon esialgu, et abil puudub negatiivne mõju ühtekuuluvusele. Ümberpaigutamise võimaliku ilmse negatiivse mõju osas väljendab GKN Automotive heameelt komisjoni seisukoha üle, et „kui Türki investeerimises seisnev vastupidine stsenaarium osutub ehtsaks, nõustub komisjon, et Ungari pakutava abi ja tegevuse ümberpaigutamise vahel puudub põhjuslik seos".

4.3. **Ungari märkused teiste huvitatud isikute märkuste kohta**

(106) Ungari sõnul on teiste huvitatud isikute märkused täielikult kooskõlas tema märkustega menetluse algatamise otsuse kohta.

5. MEETME HINDAMINE

5.1. **Abi olemasolu**

(107) Menetluse algatamise otsuse põhjendustes 97–105 esitatud põhjustel järeldas komisjon, et teatatud meede on riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, sest see on seostatav riigiga ja seda antakse riigi ressurssidest, see on valikuline, annab abisaajale majandusliku eelise, võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust ning kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi. See hinnang jääb kehtima, mistõttu komisjon järeldab, et kõnealune meede kujutab endast riigiabi.

5.2. **Meetme seaduslikkus**

(108) Kui kavandatav investeeringuteks ettenähtud regionaalabi summa ületab üldise grupierandi määruse artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud teavitamiskünnist, ei kohaldata abi suhtes üldises grupierandi määruses sätestatud erandit ja sellest tuleb komisjonile eraldi teatada.

(109) Meede koosneb kahest osast: rahaline toetus, mis anti enne 31. detsembrit 2021 (põhjendus 29), ja maksusoodustus, mis Ungari sõnul anti 12. detsembril 2021 (põhjendus 31). Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 111 väljendas komisjon abi andmise kuupäeva suhtes kahtlust ja leidis, et abi ei pruugi olla veel antud (põhjendus 115).

(110) Rahalise toetuse andmise ajal oli Põhja-Ungari piirkonnas kohaldatav abi ülemmäär 50 %. Seetõttu oli kohaldatav teavitamiskünnis (mis on sätestatud rahalise toetuse määramise ajal kohaldatud üldise grupierandi määruse artikli 4 lõike 1 punktis a) 37,50 miljonit eurot, mis on arvutatud rahalise toetuse määramise ajal kohaldatud üldise grupierandi määruse artikli 2 punktis 20 määratletud mehhanismi kohaselt. Alates 1. jaanuarist 2022 on abi ülemmäär Põhja-Ungari piirkonnas 60 % ([37]). Alates 1. juulist 2023 tõstis komisjon teavitamiskünniseid juhtumite puhul, mille regionaalabi ülemmäär on 50 %, 41,25 miljoni euroni ja juhtumite puhul, mille regionaalabi ülemmäär on 60 %, 49,5 miljoni euroni ([38]). Komisjon leiab, et rahaline toetus, mis moodustab nominaalväärtuses 44,76 miljonit eurot (diskonteeritud väärtuses 43,01 miljonit eurot) (põhjendus 32), ületas juba 50 % ülemääraga (rahalise toetuse määramise ajal kehtinud ülemäär) piirkonna puhul kohaldatavat teavitamiskünnist, mis tähendab, et meetme suhtes ei kohaldata ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohast vabastust teatamiskohustusest, olenemata maksusoodustusest.

(111) Komisjon teeb järelduse, et kuna Ungari ametiasutused seadsid rahalise toetuse andmise eeltingimuseks komisjoni heakskiidu, võtavad maksusoodustuse määramise akti vastu alles siis, kui komisjon on oma heakskiidust teatanud, ning on meetmest teatanud, on nad täitnud oma kohustused, mis tulenevad ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikest 3 ja üldise grupierandi määruse artikli 4 lõike 1 punktist a.

5.3. **Hindamise õiguslik alus**

(112) Erandina ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud üldisest riigiabi andmise keelust võib abi tunnistada siseturuga kokkusobivaks, kui selle suhtes saab kohaldada mõnda ELi toimimise lepingus loetletud erandit.

(113) Käesoleval juhul on meetme eesmärk edendada regionaalarengut ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt määratud piirkonnas. Ungari ametiasutused teatasid sellest meetmest 2014. aasta regionaalabi suuniste alusel. Rahaline toetus on üksikabi, mida antakse valitsuse dekreedi nr 210/2014 „Investeeringute edendamise sihtotstarbeline kava“ (VIII.27.) alusel; tegemist on regionaalabi kavaga, mida rakendatakse vastavalt üldisele grupierandi määrusele (põhjendus 29). Maksusoodustus on üksikabi, mida antakse vastavalt 1996. aasta seadusele LXXXI äriühingu tulumaksu ja dividendimaksu kohta ning valitsuse dekreedile nr 165/2014 arengu edendamiseks ette nähtud maksusoodustuse kohta (VII.17.); tegemist on samuti regionaalabi kavaga, ([39]) mida rakendatakse üldise grupierandi määruse alusel (põhjendus 30). Selle põhjal leiab komisjon, et ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkt a, nagu seda on tõlgendatud regionaalabi suunistes, on asjakohane õiguslik alus meetme siseturuga kokkusobivuse hindamiseks.

([37]) Vt joonealune märkus 6.

([38]) Komisjoni 23. juuni 2023. aasta määrusega (EL) 2023/1315, millega muudetakse üldist grupierandi määrust (ELT L 167, 30.6.2023, lk 1).

([39]) See kava hõlmab ka investeeringuteks ettenähtud abi, mida antakse VKEdele, mis kõnealust meedet ei puuduta.

(114) Komisjon asus menetluse algatamise otsuse põhjenduses 110 esialgu seisukohale, et vastavalt 2022. aasta regionaalabi suuniste punktile 197 on rahalise toetuse hindamise õiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkt a, nagu seda on tõlgendatud 2014. aasta regionaalabi suunistes. Stiimulileping rahalise toetuse andmise kohta sõlmiti 31. detsembril 2021 tingimusel, et komisjon kiidab abi heaks. Seda esialgset seisukohta ei vaidlustanud pärast menetluse algatamise otsuse vastuvõtmist ei Ungari ega ükski teine huvitatud isik. Seepärast järeldab komisjon menetluse algatamise otsuse põhjenduses 110 esitatud põhjustel, et rahalise toetuse kokkusobivust siseturuga tuleks hinnata 2014. aasta regionaalabi suuniste alusel.

(115) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 111 asus komisjon esialgu seisukohale, et maksusoodustuse osas ei kujuta valitsuse poolt 12. detsembril 2021 vastu võetud otsus endast abi andmise akti ning ainult valitsuse edaspidine otsus võib anda abisaajale seadusliku õiguse abi saada. Seepärast oleks maksusoodustuse hindamise asjakohane õiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkt a, nagu seda on tõlgendatud 2022. aasta regionaalabi suunistes. Seda esialgset seisukohta ei vaidlustanud pärast menetluse algatamise otsuse vastuvõtmist ei Ungari ega ükski teine huvitatud isik. Seepärast järeldab komisjon menetluse algatamise otsuse põhjenduses 111 esitatud põhjustel, et maksusoodustuse kokkusobivust siseturuga tuleks hinnata 2022. aasta regionaalabi suuniste alusel.

(116) Komisjon märgib, et käesoleva juhtumi konkreetsetel asjaoludel ei takista miski teda hindamast osa abist 2014. aasta regionaalabi suuniste alusel ja osa abist 2022. aasta regionaalabi suuniste alusel (edaspidi ühiselt „regionaalabi suunised“). Igal juhul on regionaalabi suuniste sätted, mis on alljärgneva hindamise seisukohast olulised, sisuliselt identsed ning pealegi võib Miskolcis regionaalabi anda nii 2014. aasta regionaalabi kaardi kui ka 2022. aasta regionaalabi kaardi alusel, nagu on selgitatud põhjenduses 14. Lisaks ei mõjuta abi ülemmäära tõstmine Põhja-Ungari piirkonnas 50 %-lt 60 %-le (põhjendus 110) jaos 5.4 esitatud üldise kokkusobivuse hindamise tulemust.

5.4. **Meetme kokkusobivus siseturuga**

(117) Menetluse algatamise otsuses väljendas komisjon tõsist kahtlust, kas abimeede on siseturuga kokkusobiv, lähtudes järgmistest asjaoludest: i) vastupidise stsenaariumi usutavus; ii) ergutav mõju ja iii) abi proportsionaalsus. Lisaks märkis komisjon, et ei saa välistada, et meede põhjustab või suurendab liigset tootmisvõimsust absoluutses languses oleval turul ning et tegevuse teisest liikmesriigist ümberpaigutamise ja meetme vahel on põhjuslik seos, millel oleks ilmne negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele (jagu 2.9). 2014. aasta regionaalabi suuniste punktis 26 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punktis 39 on esitatud kumulatiivsed kriteeriumid, millele abimeede peab vastama, et seda saaks pidada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikega 3 kooskõlas olevaks. Sellest järeldub, et kui meede ei vasta ühele või mitmele neist kriteeriumidest, ei saa meedet pidada siseturuga kokkusobivaks. Esmalt hindas komisjon ergutava mõju kriteeriumi.

5.4.1. *Ergutav mõju*

(118) 2014. aasta regionaalabi suuniste jao 3.5 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste jao 5.2 kohaselt peab abil olema ergutav mõju. Ergutav mõju esineb siis, kui abi muudab ettevõtja käitumist nii, et ta hakkab tegelema piirkonna arengut toetava lisategevusega, mida ta ilma abita ei teeks või teeks piiratult või teistsugusel viisil või muus kohas. Abiga ei tohi subsideerida sellise tegevuse kulusid, mida ettevõtja niigi ellu viiks, ega hüvitada majandustegevuse tavalist äririski.

Formaalne ergutav mõju

(119) 2014. aasta regionaalabi suuniste punktide 64 ja 65 ning 2022. aasta regionaalabi suuniste punktide 62 ja 63 kohaselt on formaalse ergutava mõju nõue täidetud, kui tööd, mida konkreetne investeering võimaldab teha, alustatakse alles pärast abitaotluse esitamist. Nagu märgiti juba menetluse algatamise otsuse põhjenduses 120, on see tingimus käesoleval juhul täidetud, kuna abisaaja taotles abi 8. aprillil 2021 (rahaline toetus) ja 31. märtsil 2021 (maksusoodustus), samas kui investeerimisprojektiga seotud tööd alustati alles 28. aprillil 2022 (põhjendus 25).

Sisuline ergutav mõju

(120) Kuna ettevõtjal võib olla palju veenvaid põhjusi investeerimisprojekti elluviimiseks teatavas piirkonnas ka siis, kui abi ei anta, peab komisjon regionaalabi suuniste kohaselt üksikasjalikult kontrollima, kas abi on investeeringule sisulise ergutava mõju avaldamiseks vajalik. Seda saab tõendada kahel viisil (vt 2014. aasta regionaalabi suuniste punkt 61 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punkt 59); see tähendab, et abi stimuleerib positiivset investeerimisotsust vastu võtma, kuna vastasel juhul ei oleks investeering abisaaja jaoks piisavalt kasumlik ([40]) (1. stsenaarium, investeerimisotsus), või stimuleerib tegema kavandatava investeeringu just asjaomases piirkonnas, sest sellega hüvitatakse sellesse piirkonda investeerimisega seotud netopuudujäägid ja -kulud (2. stsenaarium, asukohaotsus).

(121) Vastavalt 2014. aasta regionaalabi suuniste jaole 3.5.2 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste jaole 5.2.1.2 peab liikmesriik esitama selged tõendid selle kohta, et abil on tegelik mõju investeerimisotsusele või investeeringu tegemise koha valikule. Selleks peab liikmesriik esitama põhjaliku kirjelduse vastupidisest stsenaariumist, mille kohaselt abisaajale abi ei anta. Komisjon peab veenduma, et see alternatiivne stsenaarium on realistlik ja usutav. 2014. aasta regionaalabi suuniste punkti 68 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punkti 66 kohaselt on vastupidine stsenaarium usutav, kui see on ehtne ja seotud otsuse tegemise tingimustega ajal, mil abisaaja teeb investeeringu kohta otsuse.

(122) 2014. aasta regionaalabi suuniste punktist 71 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punktist 69 tuleneb, et 2. stsenaariumi olukorra puhul – millele Ungari ametiasutused käesoleval juhul tuginevad (põhjendus 41) – võib liikmesriik abi ergutava mõju tõendamiseks esitada ettevõtja dokumendid, mis näitavad, et võrreldud on asjaomases abistatavas piirkonnas ja alternatiivses asukohas tehtava investeeringu kulusid ja kasu. 2022. aasta regionaalabi suuniste punktist 70 ja 2014. aasta regionaalabi suunistel põhinevast komisjoni otsustuspraktikast ([41]) nähtub, et sellised dokumendid peaksid pärinema investeeringu või selle asukohaga seotud otsustusprotsessi ajast. Komisjon kontrollib, kas sellised võrdlused on realistlikud. Selleks kutsutakse 2014. aasta regionaalabi suuniste punktis 72 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punktis 70 liikmesriiki üles tuginema juhatuse ametlikele dokumentidele, riskihindamistele (sealhulgas asukohaspetsiifiliste riskide hindamisele), finantsaruannetele, ettevõtjasisestele äriplaanidele, eksperdiarvamustele ning muudele investeerimisstsenaariume käsitlevatele uuringutele ja dokumentidele.

(123) Projekti elujõulisuse kontrollimiseks 2. stsenaariumi kontekstis tuleb arvesse võtta kõiki asjakohaseid kulusid ja tulusid, ([42]) välja arvatud võimalikud toetused, mis on kättesaadavad alternatiivses asukohas, kui see alternatiivne asukoht asub EMPs.

(124) Ungari ametiasutused edastasid juba teatamisele eelneva teabevahetuse raames ja komisjoni esialgse uurimise käigus teabe, millega dokumenteeriti GKN Automotive'i ja Melrose'i otsustusprotsess, ning esitasid vastupidise stsenaariumi, mis hõlmab projekti elluviimist Türgis Eskişehiris.

(125) Oma märkustes menetluse algatamise otsuse kohta jäi Ungari oma seisukoha juurde, mida on selgitatud menetluse algatamise otsuse põhjendustes 126 ja 127, et GKN Automotive'i juhtkond tegi lõpliku asukohaotsuse alles 2021. aasta detsembris ning et sellele eelnenud kapitalimahutuse taotluse heakskiitmine Melrose'i poolt 2020. aasta detsembris kujutas endast üksnes esialgset kinnitust projekti rahastamisele, mitte investeeringu tegemise kohta puudutavat otsust (jagu 3.1.1).

([40]) See sõnastus kajastab 2014. aasta regionaalabi suuniste vastavat teksti. 2022. aasta regionaalabi suunistes on märgitud, et „ei oleks investeering abisaajale EMPs piisavalt kasumlik".

([41]) Komisjoni 7. jaanuari 2022. aasta otsus juhtumi SA.59516 (2021/N) kohta – Ungari – LIP – investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ettevõtjale Volta Energy Solutions Kft. (ELT C 461, 2.12.2022, lk 1); komisjoni 29. juuni 2021. aasta otsus juhtumi SA.58633 (2020/N) kohta – Ungari – LIP – investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ettevõtjale SKBM Hungary (ELT C 90, 25.2.2022, lk 1); komisjoni 22. märtsi 2022. aasta otsus juhtumi SA.63328 (2021/N) kohta – LIP – investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ettevõtjale SK On Hungary Kft. (ELT C 195, 2.6.2023, lk 11); komisjoni 4. oktoobri 2018. aasta otsus riigiabi SA.45359 – 2017/C (ex 2016/N) kohta, mida Slovakkia kavatseb anda ettevõtjale Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. (ELT L 177, 2.7.2019, lk 82).

([42]) 2014. aasta regionaalabi suuniste punkt 80 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punkt 97.

(126) Selleks et hinnata Ungari viidatud vastupidise stsenaariumi usutavust, uuris komisjon järgmist: i) kas GKN Automotive'i juhtkond võis teha lõpliku asukohaotsuse ja kas tal oli vabadus investeeringu tegemise kohta pärast kapitalimahutuse taotluse heakskiitmist muuta ning mil määral kehtis määrava tähtsusega tegurina [4,5–5,4]-aastase tasuvusaja nõue (jagu 5.4.1.1); ii) miks uuriti täiendavalt Türgit kui ainsat alternatiivset asukohta, kui teised asukohad näisid kulude seisukohast samuti olevat paljulubavad (jagu 5.4.1.2); ning iii) kas Türgi oli ehtsa vastupidise stsenaariumi kohane asukoht, kus abisaaja oleks Ungari abi puudumisel investeeringu teinud, või kas Türki investeerimise puhul tajutud riskid võisid kujutada endast heidutavat tegurit, nii et investeering oleks Ungaris tehtud ka ilma abita (jagu 5.4.1.3).

5.4.1.1. GKN Automotive'i volitused

(127) Komisjoni esialgse uurimise käigus esitas Ungari dokumendid, milles viidati Melrose'ile kui investeerimisprojekti asukoha valimisel otsuseid tegevale üksusele (põhjendus 44). Ungari ei esitanud ühtegi asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevat tõendit i) GKN Automotive'i juhtkonna volituste ja otsustusõiguse kohta lühendada majanduslike põhjenduste analüüsi kohast tasuvusaega, muutes kapitalimahutuse taotluses kirjeldatud asukohta või tehes otsuse asukoha kohta, ii) kapitalimahutuse taotluse esialgsuse kohta ega iii) [4,5–5,4]-aastase tasuvusaja kui määrava tähtsusega künnise saavutamata jätmist puudutavate arutelude kohta (põhjendused 44 ja 46).

(128) Oma märkustes menetluse algatamise otsuse kohta leiab Ungari, et komisjoni tõsised kahtlused vastupidise stsenaariumi usutavuse suhtes on tingitud ekslikust eeldusest, et kõnealustes (finantskontserni) otsustusprotsessides järgitakse samu eeskirju ja/või põhjendusi, mida komisjon täheldab „traditsiooniliste tootmisettevõtjate" puhul, kes võivad investeeringute üle otsustamisel pidada vastuvõetavaks pikemaid tasuvusaegu.

(129) Komisjon leiab, et see väide ei ole asjakohane, sest investeeringut ja/või asukohta puudutavate Melrose'i ja GKNi otsustusprotsesside hindamisel ei tuginenud ta võrdlusele teiste ettevõtjatega. Menetluse algatamise otsuse jaost 3.3.1.2 nähtub, et need kahtlused tulenesid komisjoni arusaamast abisaaja enda otsustusprotsessi kohta, mis põhines esialgse uurimise käigus esitatud dokumentidel ja teabel. Seoses Ungari märkusega, et Melrose lähtub „märksa lühematest tasuvusaegadest", märgib komisjon lisaks, et menetluse algatamise otsuses ei olnud tema kahtluste aluseks mitte tasuvusaja ebamõistlikkus, vaid pigem küsimus, kas käesoleval juhul kehtis tõepoolest [4,5–5,4] aasta pikkuse tasuvusaja range nõue, mis sundis GKN Automotive'it asukoha valimise protsessi uuesti alustama ja tegema kindlaks stsenaariumid, mille puhul investeeringu tasuvusaeg jääks nõutava [4,5–5,4] aasta piiresse.

(130) Oma märkustes menetluse algatamise otsuse kohta väitis Ungari ka seda, et asukohaotsus on tegevusalane otsus, mis ei kuulu Melrose'i pädevusse, kuna see pädevus piirdub „suurt rahalist tähtsust omavate" küsimustega (põhjendus 56). Ungari esitas tõendava dokumendina GKN Automotive'ile volituste delegeerimist käsitleva dokumendi. Komisjon märgib, et volituste delegeerimist käsitleva dokumendis on Melrose'i heakskiitu vajavate küsimuste hulgas loetletud otsused rahastamise ja tagatiste kohta ning […] naelsterlingit ületavad kapitalimahutused (põhjendus 56). Investeerimisprojekt vastas selgelt sellele künnisele. Lisaks märgib komisjon, et volituste delegeerimist käsitleva dokumendi kohaselt on Melrose'i heakskiit nõutav ka kinnisvaratehingute jaoks (väga väheste eranditega). Ungari selgitas, et volituste delegeerimist käsitlev dokument ei puuduta volituste delegeerimisega hõlmatud valdkondade tegevusalast juhtimist, mis tähendaks tegevusalaseid otsuseid sellistes küsimustes nagu turu hõlvamine või tootmisvõrgustiku muutmise üksikasjad (nt [tegevuse mujale viimine], uute tegevuskohtade rajamine või tooteliinide uuendamine, mille kohta peab otsuse tegema vastava ettevõtte juhtkond). Komisjon leiab, et kuigi võib olla usutav, et Melrose'i ei kaasata kõikidesse tema otsustada olevate valdkondade (nagu kõnealune investeerimisprojekt) tegevusalastesse aspektidesse, seisneb põhiküsimus selles, kas otsust viia investeerimisprojekt ellu Ungaris saab pidada tegevusalaseks otsuseks, millega rakendatakse Melrose'i investeerimisotsust. Järgmises põhjenduses esitatud põhjustel leiab komisjon, et ei ole usutav, et asukohaotsust saab pidada tegevusalaseks otsuseks, millega pelgalt rakendatakse Melrose'i investeerimisotsust.

(131) Esiteks räägib kapitalimahutuse taotluse selge sõnastus vastu väitele, et GKN Automotive oli üksus, kes ühepoolselt otsustas asukoha üle pärast kapitalimahutuse taotluse heakskiitmist 2020. aasta detsembris. Asjaomase kapitalimahutuse all mõeldi projekti, mis seisnes „senise […] asuva tootmisvõrgustiku koondamises uude Ungaris asuvasse tegevuskohta“ (allakriipsutus lisatud). Kapitalimahutuse taotluse eelarve heakskiitmine põhines seega olemuslikult asjaolul, et investeerimisprojekt viiakse ellu Ungaris, kusjuures see asukoht valiti välja mitmeetapilise protsessi käigus ja sellega seotud investeerimiskulude arvutus esitati kapitalimahutuse taotluses. Teiseks ei sea seda järeldust kahtluse alla Ungari väide, et Melrose allkirjastas kapitalimahutuse taotluse, kuna „oli kontseptsiooniga/suure pildiga nõus“, nagu on märgitud Melrose'i 9. detsembri 2020. aasta e-kirjas (põhjendus 61). Kapitalimahutuse taotluses on esitatud kokkuvõte projektist, mille käigus „senine […] asuv tootmisvõrgustik koondatakse uude Ungaris asuvasse tegevuskohta“. Kõik täiendavad üksikasjad on esitatud kapitalimahutuse taotluse lisas ([43]). Seetõttu leiab komisjon, et nõustumist „kontseptsiooni/suure pildiga“ tuleks tõlgendada nii, et see hõlmab investeerimisprojekti asukohta (st Ungarit). Juhtumi toimikus sisalduvate tõendite põhjal ei pea komisjon investeerimisprojekti asukoha valikut teiseseks või tegevusalaseks küsimuseks, mida GKN Automotive saanuks ühepoolselt muuta, kui Melrose oli selle juba heaks kiitnud.

(132) Oma märkustes menetluse algatamise otsuse kohta kommenteeris Ungari täiendavalt seda, kuidas komisjon tõlgendas GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku märkusi ja ettevalmistavat dokumenti, millest jääb mulje, et investeerimisprojekti asukohavaliku üle otsustas Melrose (põhjendus 44). Ungari leiab, et dokumente, milles mainitakse asukohavaliku heakskiitmist Melrose'i poolt, tuleb tõlgendada nii, et need viitavad heakskiitmisele majanduslike põhjenduste analüüsi üldise läbivaatamise laiemas kontekstis, ning tema väitel näitab 12. novembri 2020. aasta esitlus, et Melrose'il paluti heaks kiita üksnes majanduslikud põhjendused, mitte investeeringu tegemise koht. Täpsemalt leiab Ungari, et asjaomase lause all tuleks mõista „dokumenti, mis esitati Melrose'ile majanduslike põhjenduste analüüsi heakskiitmiseks, milles Ungarit kasutati investeeringu tegemise koha tööhüpoteesina“ ([44]). Komisjon märgib esiteks, et see tõlgendus on vastuolus GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku ettevalmistava dokumendi tekstiga, mis on esitatud samal slaidil ja näeb järgmise sammuna ette nii „majanduslike põhjenduste analüüsi ajakohastamise“, mis esitatakse „Melrose'ile heakskiitmiseks“, kui ka „asukohavaliku“, mis esitatakse „Melrose'ile heakskiitmiseks“, osutades seega, et Melrose'ilt oli kavas taotleda asukohavaliku heakskiitmist pärast GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosolekut. Kuigi komisjon võiks 12. novembri 2020. aasta esitlust arvesse võttes nõustuda, et „asukohavaliku“ heakskiitmist nimetatud slaidil võib käsitada viitena heakskiitmisele majanduslike põhjenduste analüüsi üldise läbivaatamise laiemas kontekstis, ei tähenda see siiski, et asukohavalik jäi lahtiseks pärast seda, kui Melrose oli investeerimisprojekti heaks kiitnud. Järgmises põhjenduses esitatud arutluskäik muudab selle veelgi selgemaks.

(133) Komisjon märgib, et 12. novembri 2020. aasta esitluses ei viita miski sellele, et selles etapis, mil Melrose kapitalimahutuse taotluse heaks kiitis, oli Ungari üksnes tööhüpotees ja et asukohaanalüüs ei olnud lõpule viidud. Vastupidi: asukohta esitleti investeerimisprojekti olulise elemendina. Nimelt on esimese slaidi teemaks „Kokkuvõte: [investeerimisprojekt] hõlmab meie Euroopa tootmisvõrgustiku konsolideerimise 2. etappi, mille käigus [äritegevus viiakse üle] […] ja Ungaris rajatakse uus tegevuskoht“ ([45]). Teisel slaidil on kirjas: „Uue tegevuskoha asukohaks on valitud Miskolc (Ungari), mis võimaldab kasutada ära väiksemaid tootmistegurite kulusid Ida-Euroopas ja tasakaalustada riskile avatust Euroopa Liidu idapoolsetes riikides“. Esitlus sisaldab ka kolme lisa. Antud kontekstis on asjakohased kaks lisa. Esimeses neist on esitatud kokkuvõte majanduslike põhjenduste analüüsiga tehtud tööst kuni analüüsi heakskiitmise taotlemiseni ning see sisaldab fraasi „tootmise üleviimise meetod alt-üles lähenemisviisi kohaselt valideeritud ja täpsustatud“, mis hõlmab „Ungaris (Miskolci piirkonnas) selle etapi ulatusele vastava uue tegevuskoha rajamist“. Peale selle selgitatakse lisas, et „[k]õik põhieeldused on põhjalikult valideeritud ja põhinevad GKNi tegelikel näitajatel/võrdlusnäitajatel, mainekatel kolmandate isikute allikatel (nt Eurostat) või ekspertidega peetud vestlustel (nt seoses Ungari tööturuga)“. Kolmandas lisas antakse ülevaade asukohavaliku protsessi eri etappidest alates analüüsitavate riikide väljavalimisest kuni „lõpliku soovituseni sihtpiirkonna ja tegevuskoha kohta“. Miskolc pakuti välja „otsuse ettepanekuna“. Seega on selge, et Ungari pakuti välja Melrose'i poolt heakskiidetava majanduslike põhjenduste analüüsi lahutamatu osana, nagu nähtub ka kapitalimahutuse taotlusest.

([43]) Tsiteeritud projektikirjelduse osa kapitalimahutuse taotluses kannab pealkirja „Kapitalimahutuse kirjeldus (üksikasjad lisatud)“ ja selles viidatakse esitlusele, mida kasutati 12. novembri 2020. aasta koosolekul Melrose'iga (menetluse algatamise otsuse põhjendus 135).

([44]) Samas kui 12. augusti 2020. aasta koosoleku märkuste vastava lause kohaselt kinnitas GKN Automotive'i juhtkond Miskolci (Ungari) „tööhüpoteesina uue tegevuskoha rajamiseks, mis esitatakse Melrose'ile heakskiitmiseks“, ning ühe järgmise sammuna nähti ette asukohavaliku heakskiitmine Melrose'i poolt (menetluse algatamise otsuse põhjendus 50).

([45]) Siinses kontekstis ei tähenda „2. etapp“ mitte strateegia teist etappi (millele on osutatud menetluse algatamise otsuse põhjenduses 40), vaid [äritegevuse üleviimise] teist osa strateegia kolmanda etapi raames, mis järgneb [äritegevuse üleviimise] esimesele osale strateegia esimese etapi raames.

(134) Ungari ei esitanud ühtegi muud asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevat tõendit, mis kinnitaks tema väidet, et Ungari oleks kapitalimahutuse taotluse heakskiitmise ajal olnud üksnes „oletatav asukoht“, „tööhüpotees“ või „hüpoteetiline stsenaarium“.

(135) Eeltoodu põhjal leiab komisjon, et asukoht oli Melrose'i poolt 2020. aasta detsembris heaks kiidetud kapitalimahutuse taotluse lahutamatu osa ning Ungari ei ole usaldusväärsete tõendite põhjal tõendanud, et Ungari kujutas endast üksnes investeerimisprojekti asukoha tööhüpoteesi ja et GKN Automotive'il oli õigus otsustada muu asukoha kasuks ilma Melrose'i täiendava heakskiiduta.

(136) Kuigi põhjenduses 133 hinnatud tõendite põhjal järeldab komisjon, et asukoht oli 2020. aasta detsembris heaks kiidetud kapitalimahutuse taotluse lahutamatu osa, leiab ta siiski (kooskõlas Ungari väidetega (menetluse algatamise otsuse põhjendus 57), et kapitalimahutuse taotluse heakskiitmise kokkuvõtlik laad jättis Melrose'ile piisavalt võimalusi seada oma heakskiit sõltuvusse teatavatest tingimustest. Sellega seoses ja võttes arvesse Ungari väiteid (põhjendus 43), tuleb komisjonil uurida, kas Melrose'i heakskiit sõltus siiski [4,5–5,4] aasta pikkuse tasuvusaja eesmärgi saavutamisest. Põhjendustes 137–160 hindab komisjon seega, kas [4,5–5,4] aasta pikkune tasuvusaeg oli investeerimis- ja asukohaotsuse tegemise ajal oluline tegur.

(137) Komisjoni esialgse uurimise käigus väitis Ungari, et kuigi Melrose kiitis kapitalimahutuse taotluse heaks, oli ta eelmisel, 12. novembri 2020. aasta koosolekul esitanud majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväiteid, kuna see ei olnud kooskõlas Melrose'i üldise tavaga, mille kohaselt peab tasuvusaeg suurte investeeringute korral olema maksimaalselt [4,5–5,4] aastat. Nagu on märgitud menetluse algatamise otsuse põhjenduses 135, kahtles komisjon tõsiselt, et maksimaalselt [4,5–5,4] aasta pikkune tasuvusaeg oli investeerimis- ja asukohaotsuse tegemise ajal määrav tegur, millest sõltus, kas teha investeering või mitte.

(138) Komisjon leiab, et menetluse algatamise otsuse põhjendustes 135 ja 136 osutatud tõendid toetavad järeldust, et maksimaalselt [4,5–5,4]-aastane tasuvusaeg ei olnud investeerimisel määrav tegur, sest 1) kapitalimahutuse taotlus allkirjastati teadmisega, et tasuvusaeg on [5,4–7] aastat; 2) kapitalimahutuse taotlusele lisatud üksikasjalikum kirjeldus sisaldab selget viidet [5,4–7]-aastasele tasuvusajale, kuid ei sisalda viidet eesmärgiks olevale tasuvusajale, mis ei ületa [4,5–5,4] aastat; 3) strateegias endas ([46]) tunnistati, et mõned üksikud etapid võivad küll näida tasuvusaja seisukohast ebaatraktiivsed, kuid strateegiast tulenevat täielikku kasu ei ole võimalik saavutada, kui läheneda projektidele ühekaupa; see osutab, et tasuvusaeg iseenesest ei olnud eri etappide üle otsustamise protsessis määrava tähtsusega tegur ja seda ei pidanud tingimata iga etapi puhul eraldi hindama; 4) GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku ettevalmistavas dokumendis mainiti, et uue kolmanda etapi puhul on eesmärgiks seatud [5,6–7,2] aastast lühem tasuvusaeg, kuid see ei sisaldanud viidet [4,5–5,4]-aastase tasuvusaja poliitikale; 5) 10. novembril 2020 saatis asukohavaliku projektimeeskond finantsjuhile Melrose'i poolt läbivaatamisele pühendatud koosoleku jaoks koostatud esitluse kavandi, milles viidati [5,4–7] aasta pikkusele tasuvusajale, paludes finantsjuhil esitada oma märkused enne Melrose'iga peetavat koosolekut. Ungari ega ükski teine huvitatud isik ei ole esitanud tõendeid, mis viitaksid, et asukohavaliku projektirühma palvele vastati, ega finantsjuhi märkusi või muudatusettepanekuid kõnealuse esitluse kohta, kuigi esitluse kavandis viidati [5,4–7] aasta pikkusele tasuvusajale; 6) 2020. aasta novembrist ehk pärast seda, kui Melrose olevat esitanud majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväiteid seoses vajadusega saavutada [4,5–5,4] aasta eesmärk, puuduvad tõendid selle kohta, et asukohavaliku projektimeeskonnas alternatiivsete asukohtade üle peetud arutelude raames oleks tasuvusaega arvutatud või arvesse võetud alternatiivsete asukohtade (Türgi, Poola, Slovakkia, Serbia või Maroko) puhul, mida Ungari sõnul kaaluti enne, kui alternatiivse asukohana otsustati kasutada Türgit; 7) Ungari ja Türgi võrdlemine asukohavaliku projektimeeskonna poolt 17. detsembril 2020 ja väidetav esialgne asukohaotsus, mis tehti 2021. aasta jaanuaris, põhinesid nende kahe asukoha nüüdispuhasväärtuste võrdlusel ja nende asukohtade hindamisel ilma tasuvusaega arvutamata või arvesse võtmata. Kõige varasemad tõendid Türgisse tehtava alternatiivse investeeringu tasuvusaja arvutamise kohta pärinevad alles 2021. aasta detsembrist, st ajast, mil kapitalimahutuse taotluse heakskiitmisest ja 2021. aasta jaanuari esialgsest asukohaotsusest oli möödunud aasta.

([46]) Nagu on kokkuvõtlikult esitatud 29. novembri 2019. aasta lõplikus esitluses (menetluse algatamise otsuse põhjendus 38).

(139) Oma märkustes menetluse algatamise otsuse kohta väidab Ungari, et Melrose'i heakskiit kapitalimahutuse taotlusele ei kujutanud endast lõplikku kinnitamist, vaid üksnes majanduslike põhjenduste analüüsi eelnevat heakskiitmist eesmärgiga võimaldada vabastada investeerimisprojekti jaoks rahalisi vahendeid (põhjendus 73). Samuti väidab Ungari, et Melrose esitas [5,4–7] aasta pikkuse tasuvusaja suhtes vastuväiteid ning tegi GKN Automotive'i juhtkonnale ülesandeks suurendada projekti rahalist atraktiivsust ja tagada eeldatud tasuvusaeg, mis ei ületa [4,5–5,4] aastat (põhjendus 59). Seda seisukohta toetavad GKN Automotive ja Melrose, kes esitasid otsustusprotsessi selle osa kohta allkirjastatud avaldused (põhjendused 54 ja 140).

(140) 12. novembri 2020. aasta koosoleku tagantjärele koostatud protokoll, mis kannab kuupäeva 10. veebruar 2023 ning millele kirjutasid alla Melrose'i ja GKN Automotive'i esindajad, kujutab endast tagantjärele koostatud avaldust, mis on ametliku uurimismenetluse raames komisjoni jaoks viitedokument selle kohta, mida 12. novembri 2020. aasta koosolekul arutati. Selle tagantjärele koostatud protokolli kohaselt „väljendas [üks Melrose'i esindaja] muret projekti rahalise elujõulisuse pärast, kuna tasuvusaeg ületab [4,5–5,4] aastat. Ta täpsustas, et pikk tasuvusaeg tähendab seda, et Melrose Industries ei pruugi projekti tehtud rahalisest investeeringust oma omandiperioodi jooksul saada täielikku tulu. Sellegipoolest nõustusid kõik koosolekul osalejad, et projekt on strateegiliselt vajalik, et tagada GKNi jõuülekandesüsteemide valdkonna tulevikukindlus, hoolimata sellest, et tasuvusaeg on tavaliselt vastuvõetavaks peetavaga võrreldes vähem atraktiivne. Pärast arutelu andsid Melrose Industriesi esindajad projekti majanduslike põhjenduste analüüsile oma heakskiidu, võimaldades seega projekti jätkamist projekti eelarve alusel. Siiski tegid nad GKN Automotive'ile ülesandeks vaadata uuesti läbi projekti eeldused, et selgitada välja võimalused projekti tasuvusaja lühendamiseks nii, et see jääks alla [4,5–5,4] aasta, suurendades väärtust ja/või vähendades kulusid."

(141) Komisjon leiab esiteks, et 12. novembri 2020. aasta koosoleku tagantjärele koostatud protokolli selline sõnastus osutab, et kapitalimahutuse taotluse heakskiitmisega kiideti investeerimisprojekt ja majanduslike põhjenduste analüüs ametlikult heaks, ning et tegemist ei olnud pelgalt esialgse heakskiitmisega, nagu väidab Ungari. Igatahes mingit lõplikku heakskiitu edaspidi ei antud. Ungari väitis ka, et Melrose'i täiendav heakskiit ei olnud vajalik (põhjendus 76). Teiseks toetab see tagantjärele koostatud protokoll komisjoni seisukohta, et kuna investeerimisprojekt oli „strateegiliselt vajalik", nõustus Melrose [5,4–7] aasta pikkuse tasuvusajaga, väljendades samas soovi, et tasuvusaega lühendataks. Igal juhul, kuna see avaldus koostati käesoleva menetluse jaoks ja kuupäeval, mis oli asjaomaste sündmuste toimumise ajast kaugel, on sel avaldusel väike tõendusväärtus ja seetõttu ei saa see seada kahtluse alla dokumentaalseid tõendeid, millele komisjon tugineb ja mis pärinevad asjaomaste sündmuste toimumise ajast. Seda järeldust ei sea kahtluse alla asjaolu, et avalduse tegi isik, kes osales asjaomastes sündmustes ([47]).

(142) Komisjon leiab, et põhjenduses 141 esitatud põhjustel on ka GKN Automotive'i praeguse tegevjuhi kirjalik avaldus (põhjendus 54) väikese tõendusväärtusega, kuna see on samuti koostatud tagantjärele. Komisjon märgib ka, et selles avalduses viitas GKN Automotive sellele, et tal puudub juurdepääs oma endise emaettevõtja Melrose'i dokumentidele. Samas ei ole GKN Automotive esitanud mingit teavet, mis osutaks, et esialgse ja ametliku uurimise käigus tehtud avaldusi tõendavate asjakohaste dokumentide saamiseks on Melrose'iga ühendust võetud. Ka Melrose ise ei esitanud koos oma märkustega asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevaid dokumente, mis tõendaksid otsustusprotsessi.

(143) Mis puudutab asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevaid dokumentaalseid tõendeid, siis Melrose'i 9. detsembri 2020. aasta e-kirjast, millega GKN Automotive'ile edastati allkirjastatud kapitalimahutuse taotlus, nähtub, et Melrose nõustus projekti „kontseptsiooniga/suure pildiga", kuid ei andnud siiski „kõikehõlmavat heakskiitu [220–400] miljoni naelsterlingi kulutamisele" (projekti kogumaksumus), kuna ta eeldas, et lõplikud kulude näitajad muutuvad võrreldes kapitalimahutuse taotluses esitatud väärtustega „iga elemendi edenedes ja majanduslike põhjenduste selgemaks muutudes", ja ta soovis, et teda hoitaks edasiste sammudega kursis. Selles dokumendis osutati küll soovile, et investeeringu finantstulemuste näitajaid võiks veelgi parandada, kuid ei viidatud maksimaalselt [4,5–5,4] aasta pikkusele tasuvusajale kui määrava tähtsusega eesmärgile ega stsenaariumile, mille kohaselt investeerimisprojekti ei viida ellu, kui seda „eesmärki" ei saavutata. Kui seda tasuvusaja eesmärki arutati heakskiitmise range eeltingimusena majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamise käigus 12. novembril 2020, siis komisjoni eelduse kohaselt oleks sellele pidanud viidatama kas e-kirjas, milles Melrose esitas oma peamised märkused heakskiidetud kapitalimahutuse taotluse kohta, või kapitalimahutuse taotluses endas.

([47]) Vt selle kohta kohtuasi T-106/17: JPMorgan Chase jt *vs.* komisjon, ECLI:EU:T:2023:832, punkt 60.

(144) Oma märkustes menetluse algatamise otsuse kohta rõhutab Ungari, et finantsinvestorina on Melrose peamiselt huvitatud investeeringute rahalisest kasumlikkusest. Seetõttu kasutatakse otsustusprotsessis „tavapraktikal“ põhinevaid finantstulemuste näitajaid, nagu [4,5–5,4]-aastane tasuvusaeg, ning Melrose kaalub „enamasti investeeringuid, mille tasuvusaeg on alla [2,1–2,9] aasta“, ja suuremate/strateegiliste projektide puhul ei võetaks kaalumisele neid, mille tasuvusaeg on pikem kui [4,5–5,4] aastat. Sellega seoses ei esitanud Ungari ühtegi asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevat tõendit, vaid viitas üksnes Melrose'i 6. augusti 2021. aasta e-kirjale (põhjendus 57), mis koostati seoses vastuse ettevalmistamisega komisjoni teabenõudele, millele on osutatud põhjenduses 3, ja mis koostati seega pärast seda aega, mil [4,5–5,4] aasta pikkust tasuvusaega olevat käsitatud selles protsessis määrava tegurina (põhjendus 59). Komisjon märgib, et isegi kui pidada neid Ungari väiteid ja Melrose'i avaldust usaldusväärseks, saavad need viidata üksnes „tavapraktikale“, kuid ei kujuta endast tõendeid investeerimisprojekti määrava tähtsusega elementide kohta, mille kohta on olemas konkreetsed tõendid, mis näitavad Melrose'i ja GKN Automotive'i valmisolekut aktsepteerida pikemat tasuvusaega (nimelt allkirjastatud kapitalimahutuse taotlus, kapitalimahutuse taotlusele lisatud üksikasjalikum kirjeldus ja GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku ettevalmistav dokument).

(145) Ungari on oma märkustes esitanud vastused ka muude asjaolude kohta, mille tõttu komisjon pidas küsitavaks, kas investeerimisprojekti suhtes kohaldati ranget investeerimispoliitikat, mis näeb ette maksimaalselt [4,5–5,4] aasta pikkuse tasuvusaja.

(146) Ungari vastab (põhjendus 68) komisjoni argumendile, et heaks võidakse kiita ka projekt, mis ei ole tasuvusaja seisukohast atraktiivne, pidades silmas strateegiast tulenevat „täielikku kasu“, nagu on tunnistatud ka strateegias endas (põhjenduse 137 punkt 3). Komisjon märgib, et Ungari toob välja asjaolud, mille ta oli esitanud juba esialgse uurimise käigus, ega esita nende kohta täiendavaid tõendeid. Komisjon aktsepteerib väidet, et rakendamise eesmärgil võidakse iga projekti tasuvusaja alusel eraldi hinnata. See ei tähenda aga tingimata, et iga projekt kui selline peab vastama siduvale individuaalsele tasuvusaja eesmärgile. Teisisõnu võib mitut projekti hõlmaval üldstrateegial olla kindel tasuvusaja eesmärk, kuid strateegia aluseks olevatel projektidel võivad olla erinevad eesmärgid, mis võivad olla üldeesmärgist suuremad või väiksemad. Seda tunnistatakse strateegias endas, rõhutades vajadust mitte „läheneda projektidele ühekaupa“ ([48]).

(147) Ungari ja GKN Automotive esitasid ka tõendi teiste projektide tasuvusaja kohta tabeli kujul, milles oli loetletud neli projekti (põhjendus 68). Asjaolu, et nende projektide tasuvusaeg oli lühem, ei ole siiski määrav ega tõenda kõnealuse investeerimisprojekti puhul nõutud tasuvusaega. Komisjon märgib, et igal juhul ei ole selles tabelis loetletud projektid kõnealuse investeerimisprojektiga võrreldavad, kuna nende maksumus on palju väiksem ning need hõlmavad üksnes teatavate tegevuskohtade [tegevuse mujale viimist] ja tegevuse üleviimist juba olemas olevatesse tootmiskohtadesse, mitte uue tehase rajamist. On mõistlik eeldada, et uue tehase rajamise korral võib rahalise eesmärgi saavutamiseks kuluda tegevuskoha [tegevuse üleviimisega] võrreldes rohkem aega, nii et see võib kuuluda selliste juhtumite kategooriasse, mis strateegia kohaselt võivad „näida tasuvusaja seisukohast ebaatraktiivsed“, kuid mis on vajalikud selleks, et saavutada strateegiast tulenev täielik kasu.

(148) Seoses põhjenduse 138 punktiga 4 märgib Ungari (põhjendus 69), et uue kolmanda etapi jaoks kindlaks määratud tasuvusaegade vahemik [5–7] aastat (kusjuures algse kolmanda etapi puhul oli see [7,5–11] aastat) „kujutas endast üksnes mõne põhieelduse suhtes tundlikku tõenäolist […] vahemikku“. Komisjonil ei ole põhjust kahelda, et kolmanda etapi muutmise eesmärk oli vähendada tasuvusaegade vahemikku ligikaudu [5–7] aastale. Komisjoni peamine argument oli siiski see, et GKN Automotive'i juhtkonna 12. augusti 2020. aasta koosoleku ettevalmistavas dokumendis oli selgelt osutatud eesmärgiks seatud tasuvusajale „<[5,6–7,2] aastat“. Ungari selgitab, et see oli vaid asukohavaliku projektimeeskonna sisemine eesmärk, mis erineb [4,5–5,4] aasta eesmärgist, mis oli vajalik kapitalimahutuse taotlusele Melrose'i heakskiidu saamiseks ja mis oli GKN Automotive'i juhtkonnale hästi teada. Siiski ei ole esitatud täiendavaid tõendeid selle kohta, miks asukohavaliku projektimeeskond töötas sisemise eesmärgi nimel, mis erines sellest, mis mõned kuud hiljem oli väidetavalt vajalik selleks, et saada projektile Melrose'i heakskiit. Ungari selgitab, et GKN Automotive'i juhtkond oli teadlik kõnealuses otsustusprotsessis kohaldatud [4,5–5,4]-aastasest tähtajast.

([48]) Menetluse algatamise otsuse põhjendus 38.

(149) Komisjon leiab, et need väited ei ole usutavad. Esiteks ei ole asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevate dokumentidega tõendatud ei [4,5–5,4]-aastase tähtaja olemasolu ega GKN Automotive'i juhtkonna teadlikkust sellest ning neid ei saa tuletada ainuüksi asjaolust, et varem oli äriühing aktsepteerinud [4,5–5,4] aastast märksa lühemaid tasuvusaegu projektide puhul, mis ei näi olevat kõnealuse investeerimisprojektiga võrreldavad (vt ka põhjendus 69). Teiseks, isegi kui möönda, et [4,5–5,4] aasta nõue oli rangelt kohaldatav (kuigi strateegias tõdeti, et teatavate etappide puhul võib tasuvusaeg olla ebaatraktiivne) ja et GKN Automotive'i juhtkond oli sellest nõudest teadlik, on ikkagi küsitav, miks asukohavaliku meeskond tegi 2020. aasta augustis ettepaneku projekti kohta, mille tasuvusaeg on alla [5,6–7,2] aasta, ja miks GKN Automotive'i juhtkond esitas 2020. aasta novembris Melrose'ile heakskiitmiseks investeerimisprojekti, mille tasuvusaeg on [5,4–7] aastat.

(150) Seoses põhjenduse 138 punktiga 5 selgitab Ungari, et alates 2020. aasta augustist kaasas GKN Automotive [4,5–5,4] aasta tasuvusaja eesmärgi saavutamise jõupingutustesse oma finantsjuhi. Selle tõendamiseks esitas Ungari vahepealse dokumendi 30. oktoobrist 2020, milles osutatakse [5,5–7,5] aasta pikkusele tasuvusajale. Komisjon märgib, et see dokument ei viita ühelegi „saavutamata" tasuvusaja eesmärgile. Asjaolu, et tasuvusperiood lühenes 2020. aasta oktoobri [5,5–7,5] aastalt 2020. aasta novembris [5,4–7] aastale, ei tõenda, et maksimaalselt [4,5–5,4]-aastase tasuvusaja eesmärk oli olemas. See võib üksnes viidata sellele, et GKN Automotive tegi jõupingutusi tasuvusaja lühendamiseks. Lisaks ei ole otsustusprotsessi ajast tõendeid selle kohta, et finantsjuhiga oleks arutatud tasuvusaja lühendamist maksimaalselt [4,5–5,4] aastale või temalt oleks saadud sellekohaseid juhiseid. Vastupidi: kuigi GKN Automotive'i juhtkond oli rangest [4,5–5,4] aasta piirangust väidetavalt teadlik, esitas ta 2020. aasta novembris kapitalimahutuse taotluse raames Melrose'ile heakskiitmiseks investeerimisprojekti, mille tasuvusaeg on [5,4–7] aastat, ja sai sellele 2020. aasta detsembris heakskiidu ilma ühegi viiteta [4,5–5,4] aasta piirangule.

(151) Põhjenduse 138 punkti 6 kohta ei esitanud Ungari ega teised huvitatud isikud täiendavaid argumente ega tõendeid. Seepärast jääb komisjon oma seisukoha juurde, et kuna tasuvusaega ei arvutatud/kaalutud alternatiivsete asukohtade (Türgi, Poola, Slovakkia, Serbia või Maroko) puhul, mida väidetavalt kaaluti seoses Melrose'i vastuväidetega investeerimisprojekti majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes, toetab see järeldust, et maksimaalselt [4,5–5,4] aasta pikkune tasuvusaeg ei olnud konkreetsesse asukohta investeerimise hindamisel määrava tähtsusega element.

(152) Põhjenduse 138 punkti 7 kohta teatas Ungari, et pärast Melrose'ilt heakskiidu saamist (mille jaoks oli tasuvusaja arvutamine kohustuslik) kasutas GKN Automotive asukohtade võrdlemisel nüüdispuhasväärtuse meetodit. Sellega seoses väitis Ungari, et muude suurte investeerimisprojektide puhul, kus abisaajad olid traditsioonilised tootmisettevõtjad, lähtus äriühing otsuse tegemisel nüüdispuhasväärtuse arvutusest, mitte tasuvusajast (põhjendus 73).

(153) Komisjon ei pea seda argumenti veenvaks. Esiteks, kui GKN Automotive'ile oli seatud maksimaalselt [4,5–5,4] aasta pikkuse tasuvusaja siduv eesmärk, mille saavutamiseks olnuks lahenduseks asukoha muutmine, ei ole usutav, et 2021. aasta jaanuaris valiti Ungari asemel alternatiivseks asukohaks Türgi, ilma et oleks veendutud või osutatud, et selle asukoha puhul on võimalik see eesmärk saavutada. Teiseks, isegi kui GKN Automotive eeldas esialgu, et Türgi kui ülimadala kulutasemega riik tõenäoliselt vastab tasuvusajanõudele, ei ole usutav, et Ungari kirjeldatud olukorras, kus GKN Automotive pidi kiiresti leidma tasuvusajanõude täitmiseks alternatiivse asukoha (põhjendused 100 ja 167), jätkas asjaomane meeskond ligikaudu ühe aasta jooksul (kuni 2021. aasta detsembrini) Türgis oleva asukohaga seotud alternatiivse plaani väljatöötamist, olemata kindel, et see Türgis olev asukoht saavutab tasuvusaja eesmärgi. Selline lähenemisviis oleks tähendanud tarbetut ajakulu ja võinuks viia selleni, et meeskond peaks protsessi uuesti alustama, millega oleksid kaasnenud edasised viivitused (ja see oleks olnud vastuolus olukorra väidetava pakilisusega). Sellega seoses tuletab komisjon meelde, et Türgi puhul kontrolliti eeldatavat tasuvusaega esimest korda alles 2021. aasta detsembris ning selle kontrolli kohaselt olnuks tasuvusaeg (nii toetustega kui ka ilma toetusteta) võrreldav Ungaris eeldatud tasuvusajaga ja igal juhul mitte alla [4,5–5,4] aasta ([49]).

([49]) Menetluse algatamise otsuse põhjendus 78.

(154) Teiseks, kui vastab tõele, et GKN Automotive läks oma otsustusprotsessis üle nüüdispuhasväärtuse metoodikale, ei ole selge, miks 9. detsembri 2021. aasta koosoleku esitluses (väidetava lõpliku asukohaotsuse kohta) tuuakse taas sisse tasuvusaja mõiste, osutades, et „stiimulid […] võimaldavad projektil saavutada eesmärgiks seatud tasuvusaja, mis on [4,4–5,3] aastat (stiimulite puudumisel [5,5–7,1] aastat)“. Sellega seoses märgib komisjon, et oma 30. septembri 2021. aasta teabenõudes küsis ta teavet [4,5–5,4] aasta eesmärgi kohta (põhjendus 5). Ungari väitis oma 25. aprilli 2024. aasta märgukirjas (põhjendus 13), et 29. jaanuari 2021. aasta koosoleku esitlus asendati 9. detsembri 2021. aasta koosoleku esitlusega ja viimane sisaldas tasuvusaja arvutust. Komisjon ei pea seda väidet asjakohaseks, kuna komisjoni kahtlus puudutas konkreetselt ajavahemikku 2020. aasta detsembrist kuni 2021. aasta jaanuarini, mil Türgi võeti väidetavalt uuesti kaalumisele ja valiti investeerimisprojekti alternatiivseks asukohaks.

(155) Mis puudutab Ungari väidet nüüdispuhasväärtuse meetodi asjakohasuse kohta üldiselt ja võrdluses komisjoni teiste otsustega, siis komisjon ei pea seda asjakohaseks, kuna regionaalabi suuniste kohaselt peab komisjon hindama selle konkreetse projektiga seotud otsustusprotsessi, mille jaoks antavast regionaalabist talle on teatatud.

(156) Lõpuks väitis Ungari, et GKN Automotive'it teavitati, et nüüdispuhasväärtuste võrdlus on „regionaalabi kontekstis standardmeetod, mis on nõutav rahastamisvajaduse tõendamiseks“. Komisjon leiab siiski, et vastavalt Ungari väitele, mida toetasid Melrose ja GKN Automotive, püüdis GKN Automotive ajavahemikul 2020. aasta detsembrist kuni 2021. aasta jaanuarini lühendada tasuvusaega alla [4,5–5,4] aastani. Selles kontekstis oleks olnud asjakohane tasuvusaegade võrdlus, samas kui nüüdispuhasväärtuste võrdlus viitab pigem sellele, et Türgi pakuti välja selleks, et luua vastupidine stsenaarium, mille alusel saaks Ungaris taotleda regionaalabi. Seda järeldust toetab tegelikult Ungari väide, et GKN Automotive tegi nüüdispuhasväärtuse arvutuse, sest nüüdispuhasväärtuse arvutamine oli „regionaalabi kontekstis standardmeetod, mis on nõutav rahastamisvajaduse tõendamiseks“. Sellega seoses tuletab komisjon meelde, et samal ajavahemikul, täpsemalt juba 18. detsembril 2020, ajakohastati GKN Automotive'i taotlust Ungarile stiimulite saamiseks, esitades investeerimisprojekti vastupidise stsenaariumi kohase alternatiivse asukohana Türgi.

(157) Lisaks viitab Ungari konsultatsiooniteenuste päringule (põhjendus 63), mis esitati 27. novembril 2020, ja tsiteerib ühte lauset, mille kohaselt „projekti ega asukoha kohta ei ole lõplikke otsuseid tehtud“. Komisjon leiab, võttes arvesse ka muid käesolevas jaos esitatud argumente, et sellele lausele ei saa tugineda tõendina selle kohta, et Ungarit ei olnud 2020. aasta detsembriks välja valitud. Lisaks oli teenusepäringus kirjas: „Oleme juba kindlaks määranud uue tegevuskoha võimalikud asukohad ja kinnistud; praegu eelistame kaalutud variantide hulgas Kirde-Ungaris asuvat tegevuskohta; projekti ega asukoha kohta ei ole lõplikke otsuseid tehtud“. Seejärel määratletakse toetusvajadused, selgitades: „Vajame juhiseid järgmistes küsimustes: Senise kohaeelistuse valideerimine. Millised riigiabi vormid võivad olla meile kättesaadavad? Kuidas kõige paremini vormistada riigiabi taotlust, võttes arvesse meie stsenaariumi (võimalik ümberpaigutamine, […])? Milliseid lisamaterjale tuleb koostada ja milline sõnastus on end riiklike ja ELi ametiasutuste otsuste saamise seisukohast tõestanud? Praktiline tugi taotlusmaterjali koostamisel“. Eeltoodu põhjal märgib komisjon, et teenusepäring tervikuna näitab pigem seda, et pärast majanduslike põhjenduste analüüsi läbivaatamist 12. novembril 2020 pöördus asukohavaliku projektimeeskond konsultatsioonifirma poole, et saada tuge riigiabivajaduse veenvaks põhjendamiseks.

(158) Seoses menetluse algatamise otsuse põhjenduse 136 punktiga f väidab Ungari (põhjendus 75), et GKN Automotive'is on tavaks maa ja hoonete müügist saadavat tulu mitte arvesse võtta. Kuna selle väite kinnituseks esitati juba esialgse uurimise ajal teiste projektidega seoses esitatud kapitalimahutuse taotlused, ([50]) aktsepteerib komisjon seda väidet, kuid ei pea seda oma üldise hinnangu andmisel määravaks, sest see asjaolu ei saa üksinda hajutada kahtlust, kas kõnealuse investeerimisprojekti suhtes kohaldati ranget investeerimispoliitikat, mille kohaselt tasuvusaeg ei või ületada [4,5–5,4] aastat. Lisaks väidab Ungari, et GKN Automotive ei võtnud orienteerivas pakkumises esitatud abisummat arvutustes arvesse, kuna tegutses konservatiivselt ja abi saamine ei olnud kindel. Komisjon märgib, et see argument ei muuda asjaolu, et nende arvutuste alusel kiitis Melrose heaks kapitalimahutuse taotluse, milles seega mingit abi ilmselgelt arvesse ei võetud.

([50]) Vt joonealune märkus 35.

(159) Ungari väljendas ka muret seoses komisjoni eeldusega, et investeerimisprojekti majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväidete esitamiseks oleks Melrose'il pidanud olema kehtestatud ametlik investeerimispoliitika (põhjendus 77). Komisjon selgitab, et menetluse algatamise otsus ei põhine sellel, et Ungari peab tõendama majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes vastuväidete esitamist üksnes ametliku investeerimispoliitika olemasolu alusel. Pigem on asi selles, et Ungari väite kohaselt oli käesoleval juhul olemas „range investeerimispoliitika", mida otsustusprotsessi suhtes kohaldati. Menetluse algatamise otsuses väljendatud tõsiste kahtluste aluseks on asjaolu, et Ungari ei ole esitanud ühtegi dokumentaalset tõendit, mis kinnitaksid sellise „range investeerimispoliitika" olemasolu. Kuigi niisuguse (ametliku või mitteametliku) investeerimispoliitika olemasolu, mis näeb ette [4,5–5,4] aasta eesmärgi ja mida kohaldati investeerimisprojekti suhtes, oleks võinud aidata põhjendada selliste kriteeriumide kohaldatavust kõnealuse otsustusprotsessi suhtes, ei ole komisjon kunagi vaidlustanud, et Melrose oleks ka sellise poliitika puudumisel võinud nõuda, et investeerimisprojekt vastaks nimetatud eesmärgile. Selle kohta, et Melrose esitas niisuguse nõude ja et [4,5–5,4] aasta eesmärgi täitmata jätmise korral ei oleks investeerimisprojekti asukohta Ungaris heaks kiidetud, ei ole aga esitatud mingeid tõendeid.

(160) Seetõttu järeldab komisjon, et Ungari ei ole tõendanud, et Melrose'i investeerimispoliitika sisaldas määrava tähtsusega künnisena [4,5–5,4] aasta pikkust tasuvusaega, ega esitanud veenvaid tõendeid, mis lükkaksid ümber komisjoni arusaama, et Melrose tegi otsuse investeerida Ungarisse juba kapitalimahutuse taotluse heakskiitmisega 2020. aasta detsembris pärast seda, kui GKN Automotive oli alternatiivina uurinud Poolat ja Slovakkiat, ning ilma mis tahes abi arvesse võtmata (menetluse algatamise otsuse põhjendus 129 ja põhjenduse 136 punkt f).

(161) Ungari reageeris ka komisjoni poolt menetluse algatamise otsuse põhjenduses 133 väljendatud tõsistele kahtlustele, et GKN Automotive võis Türgit uurida üksnes selleks, et pakkuda riigiabi läbivaatamise raames välja alternatiivne asukoht. Ungari väidab, et HIPA esitas abisaajale 2020. aasta augustis kogu asjakohase teabe, sealhulgas seoses ümberpaigutamisega. Seega võis GKN Automotive juba 2020. aasta augustis hakata koostama alternatiivset stsenaariumi, mis hõlmab asukohta Türgis. Kuigi see hüpotees võib olla õige, nähtub esitatud tõenditest, et Türgit ei võetud kaalumisele enne 2020. aasta novembrit. Komisjon märgib ka, et 12. novembri 2020. aasta koosoleku esitluses tutvustas GKN Automotive Melrose'ile Miskolcis stiimulite saamise võimalusi, viidates 5. novembri 2020. aasta mitteametlikus pakkumises esitatud abisummadele (põhjendus 45) ja käsitledes teatavaid olulisi abi saamise kriteeriume. Üks neist kriteeriumidest oli järgmine: „Investeerimine uutesse varadesse regionaalabi sihtpiirkonnas (nt Miskolc), mis toetuse puudumisel ei tasuks end majanduslikult ära või mida toetuse puudumisel tehtaks mujal (enam arenenud / ELi-välises riigis)". Samuti viidati ümberpaigutamise aspektile ja vajadusele saada komisjoni heakskiit. Teisisõnu näis GKN Automotive olevat täiesti teadlik, et selleks, et GKN Automotive saaks investeerimisprojekti jaoks regionaalabi, on vaja vastupidist stsenaariumi. Sel hetkel ei olnud aga vastupidist stsenaariumi olemas ja seega ei võetud Melrose'ile esitatud majanduslike põhjenduste analüüsis arvesse mingit abi. Arvestades neid tähelepanekuid ja oma järeldusi investeerimisprojekti heakskiitmise kohta kapitalimahutuse taotluse alusel, peab komisjon usutavaks, et Türgi võeti vastupidise stsenaariumina kasutusele just selleks, et parandada GKN Automotive'i võimalusi saada Ungarilt riigiabi.

(162) Igal juhul tuleneb eeltoodust, et Ungari ei ole selgete tõenditega – sealhulgas GKN Automotive'i ja Melrose'i otsustusprotsessi puudutavate ehtsate, ametlike ja asjaomaste sündmuste toimumise ajast pärinevate dokumentidega – tõendanud, et Türgi kujutas endast abi puudumise korral investeerimisprojekti jaoks realistlikku ja usutavat alternatiivset asukohta.

5.4.1.2. Türgi kui ainus vastupidine stsenaarium

(163) Menetluse algatamise otsuse põhjendustes 138 ja 139 väljendas komisjon kahtlusi Türgi käsitamise suhtes investeerimisprojekti ainsa vastupidise stsenaariumina ja küsis, kas Türgit võidi uurida hoopis selleks, et pakkuda riigiabi läbivaatamise raames välja alternatiivne asukoht ja nii suurendada võimalust, et Ungari poolt investeerimisprojekti jaoks antav abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks. Ungari ja GKN Automotive väidavad (põhjendused 79 ja 100), et 2020. aasta novembris ja detsembris, kui asukoha valimine muutus puhtalt kulukekseks, oli Türgi, kus senises tegevuses oli järjepidevalt saavutatud väga häid tulemusi ja kus oli olemas ajakava järgimiseks vajalik kohalik meeskond, ainus teostatav madala kulutasemega variant, kus investeerimis-

projekti saaks nõutava aja jooksul ellu viia. Ungari ja GKN Automotive väidavad ka, et kuigi GKN Automotive'i tegevuse maht Türgis oli väike, oli sealne tegevuskoht pidevalt saavutanud väga häid tegevustulemusi.

(164) Oma 11. aprilli 2024. aasta allkirjastatud avalduses (põhjendus 54) selgitas GKN Automotive'i tegevjuht, mis juhtus vahetult enne ja pärast 12. novembri 2020. aasta koosolekut. Selle avalduse kohaselt peeti ajavahemikul 12. novembrist 2020 kuni 2020. aasta detsembri alguseni asukohavaliku projektimeeskonna, tegevjuhi ja teiste GKN Automotive'i juhtkonna liikmete vahel mitu arutelu selle üle, kuidas projekti tasuvusaega lühendada. „Need arutelud toimusid projekti läbivaatamiste, meeskondade korrapäraste kohtumiste, individuaalse teabevahetuse ja mitteametlike arutelude vormis. Plaanilised koosolekud toimusid erinevate osalejate osavõtul 16., 18., 19., 26. ja 27. novembril ning 4. ja 10. detsembril. Täiendavaid arutelusid peeti väljaspool plaanilisi koosolekuid sel ajal telefoni teel või äriühingu ruumides isiklikult kohtudes." Lisaks teatas tegevjuht, et „nende sisearutelude käigus jõudsime järeldusele, et projekti tasuvuse parandamiseks nõutava tasemeni tuleb meil kaaluda veelgi odavamat asukohta. „Ülimadala kulutasemega" piirkondadena kaalusime eri etappides Bulgaariat, Rumeeniat, Serbiat, Marokot ja Türgit. Neid riike käsitati ehtsa vastupidise stsenaariumi kohaste asukohtadena, kus investeerimisprojekti võiks ellu viia."

(165) Nende väidete põhjendamiseks esitas Ungari kolm kutset 2020. aasta novembris/detsembris toimunud veebikoosolekutele. Ungari sõnul jõudis GKN Automotive neil koosolekutel järeldusele, et Türgi on sobiv vastupidine stsenaarium, mida uurida (põhjendus 80). Tegemist oli kahe investeerimisprojektis osaleva GKN Automotive'i esindaja koosolekutega, mis toimusid 19. novembril ja 4. detsembril 2020 ja mille teemaks oli „ülevaatekõne", ning 10. detsembril 2020 toimunud koosolekuga, millest võtsid osa investeerimisprojektis osalevad GKN Automotive'i töötajad ja Türgi kohalikud töötajad ning mille eesmärk oli „[investeerimisprojekti] kiire läbivaatamine, et leppida kokku järgmistes sammudes". Need dokumendid ei sisalda ühtegi viidet muudele asukohtadele kui Türgi ja Ungari. Lisaks ei esitanud Ungari ega GKN Automotive nende koosolekute kohta mingeid lisadokumente ega protokolle, mis võiksid tõendada, mida nende koosolekute ja kõnede käigus arutati.

(166) Komisjon leiab, et vaatamata põhjenduses 165 kirjeldatud täiendavatele tõenditele ei viita miski alternatiivsete asukohtade üksikasjalikumale uurimisele ega alternatiivsete asukohtade ja Türgi tegelikule võrdlemisele. See toetab komisjoni poolt põhjenduses 135 esitatud järeldust, et asukohavaliku protsess jõudis lõpule 2020. aasta detsembris ja Ungari ei olnud üksnes „tööhüpotees" või „oletatav asukoht".

(167) Seoses väitega, et otsustusprotsessi mõjutas ajategur (st investeerimisprojekti pakilisus), märgib komisjon, et isegi kui see kaalutlus oli olemas, ei esitanud Ungari ega GKN Automotive ühtegi dokumenti, mis osutaks pakilisusele 2020. aasta novembris/detsembris. Samuti ei esitanud nad tõendeid, mis kinnitaksid, et väidetava pakilisuse tõttu uuriti Türgit ainsa alternatiivina Ungarile, ilma et alternatiivseid asukohti oleks üksikasjalikult käsitletud ja tegelikult Türgiga võrreldud. Lisaks leiab komisjon, et see väide on vastuolus Ungari väitega, mille kohaselt oli Ungari 12. novembril 2020 üksnes „tööhüpotees". Kui Ungari oleks tõepoolest olnud üksnes „tööhüpotees", oleks 12. novembri 2020. aasta koosoleku esitluses esitatud projekti ajakava pidanud sisaldama teatavat kapitalimahutuse taotlusele järgnevat ajavahemikku alternatiivsete asukohtade uurimiseks. 12. novembri 2020. aasta seisuga aga viidati projekti ajakavas „otsusele" ning „maa ostmisele, lubadele ja ehituse ettevalmistamisele" 2020. aasta viimases kvartalis, mistõttu alternatiivsete asukohtade uurimiseks piisavalt aega ei jäänud.

(168) Samuti leiab komisjon, et Türgis asuva väikese, alates 2008. aastast tegutsenud tegevuskoha „head tegevustulemused“ ei olnud uus asjaolu võrreldes olukorraga 2019. aastal, mil strateegia raames Türgis asuva olemasoleva tegevuskoha laiendamise variant jäeti kõrvale. Seetõttu ei pea komisjon seda asjaoluks, mis võiks põhjendada, miks Türgit peeti Ungari asemel ainsaks alternatiivseks asukohaks, mida tuleks uurida. Igal juhul ei esitanud ei Ungari ega ükski teine huvitatud isik selle asjaolu kohta mingeid tõendeid.

(169) Seega leiab komisjon, et Ungari ja teiste huvitatud isikute esitatud märkused ei põhjenda seda, miks projekti tasuvusaja lühendamiseks nii, et see jääks alla [4,5–5,4] aasta, võeti alternatiivse asukohana kaalumisele ainult Türgi.

(170) Lisaks märgib komisjon, et 12. novembri 2020. aasta koosoleku tagantjärele koostatud protokolli kohaselt tegid Melrose Industriesi esindajad „GKN Automotive'ile ülesandeks vaadata uuesti läbi projekti eeldused, et selgitada välja võimalused projekti tasuvusaja lühendamiseks nii, et see jääks alla [4,5–5,4] aasta, suurendades väärtust ja/või vähendades kulusid“. Oma 9. detsembri 2020. aasta e-kirjas palus Melrose, et teda hoitaks asjaga kursis. Komisjoni arusaama kohaselt on „võimaluste väljaselgitamine“ asukohaanalüüsist laiem mõiste. Ungari ega teised huvitatud isikud ei esitanud mingeid tõendeid sellise väljaselgitamise kohta ega Melrose'ile selles küsimuses tagasiside andmise kohta. Kui asukohaanalüüsi taasalustamine oli ainus võimalus suurendada projekti rahalist atraktiivsust (mille kohta Ungari ega ükski teine huvitatud isik ei ole tõendeid esitanud), ootaks komisjon tõendeid erinevate alternatiivsete asukohtade täiendava uurimise ja võrdlemise kohta enne seda, kui GKN Automotive otsustas, et investeerimisprojekti vastupidise stsenaariumi kohane alternatiivne asukoht on Türgi.

(171) Põhjendustes 127–161 esitatud kaalutluste põhjal leiab komisjon, et toimikus sisalduvad tõendid ei hajuta tema tõsiseid kahtlusi selle kohta, et investeerimis- ja asukohaotsus võidi teha juba 2020. aasta detsembris, võtmata arvesse riigiabi kättesaadavust või investeeringu tegemist mujal kui Ungaris. Samuti ei veendunud komisjon, et Türgit peeti tegelikuks vastupidise stsenaariumi kohaseks alternatiivseks kohaks, kus GKN Automotive oleks Ungari riigiabi puudumisel investeerimisprojekti ellu viinud (põhjendused 163–170). Pigem näib, et Türgi võeti kasutusele selleks, et suurendada võimalusi, et Ungari abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks.

5.4.1.3. Türgi kui ehtne vastupidine stsenaarium

(172) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 140 märkis komisjon, et Türgit uuriti vastupidise stsenaariumina suhteliselt aktiivselt kuni 2021. aasta keskpaigani. Kõrgema juhtkonna külastus toimus alles 2021. aasta juulis. Selleks ajaks oli Ungari pakutava riigiabi kohta komisjonile juba eelteade edastatud ja esimesed kontaktid komisjoni talitustega olid aset leidnud. Komisjon möönis siiski, et isegi kui Türgi kaasati algselt analüüsi üksnes selleks, et parandada kavandatava riigiabi siseturuga kokkusobivaks tunnistamise võimalusi, võis Türgi edaspidi sellegipoolest kujuneda ehtsaks alternatiivseks asukohaks, kuhu GKN Automotive ja Melrose olid valmis investeerima. Menetluse algatamise otsuse põhjendustes 141–145 esitatud põhjustel kahtles komisjon siiski tõsiselt, et see oli tõepoolest nii.

(173) Komisjon märgib, et Ungari ega huvitatud isikud ei väida, et Türgis olev asukoht oleks pärast riigiabi eesmärgil kasutuselevõtmist kujunenud ehtsaks alternatiiviks. Selliste väidete ja toetavate tõendite puudumisel leiab komisjon menetluse algatamise otsuse põhjendustes 141–145 esitatud põhjustel ja põhjenduses 171 esitatud järelduse põhjal, et Ungari ei ole 2. stsenaariumi puhul piisavalt tõendanud ergutava mõju olemasolu vastavalt 2014. aasta regionaalabi suuniste punktile 61 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punktile 59.

(174) Täielikkuse huvides käsitleb komisjon põhjendustes 175–182 siiski Ungari ja teiste huvitatud isikute väiteid Türgi kui ehtsa vastupidise stsenaariumi kohta.

(175) Ungari ja GKN Automotive väidavad, et niipea, kui Türgi asukohavaliku protsessis alternatiivse asukohana kasutusele võeti, hakkas GKN Automotive seda varianti aktiivselt arendama. Ungari märgib ka, et 8. aprilli 2021. aasta abitaotlus rahalise toetuse saamiseks ja 31. märtsi 2021 abitaotlus maksusoodustuse saamiseks ei tähendanud GKN Automotive'i jaoks lõplikku asukohaotsust. Juhtumist komisjonile 11. juunil 2021 eelteatamine oli GKN Automotive'ile vajalik selleks, et mõista stiimulite saamise tõenäosust, kuid paralleelselt arendas GKN Automotive ka Türki investeerimise varianti, mis GKN Automotive'i sõnul oli 2021. aasta juuniks olulisel määral välja töötatud.

(176) Esialgse uurimise ajal kasutada olnud materjalide seas tunnistas komisjon alates 2020. aasta detsembrist kättesaadavaid dokumentaalseid tõendeid, millest ilmnes, et Türgis asuvat Eskişehiri kui investeerimiskohta võrreldi valitud piirkonnaga Ungaris. Neist dokumentaalsetest tõenditest nähtus, et kuni 2021. aasta juunini hõlmas ettevalmistav tegevus Türgis 2020. aasta detsembris toimunud kontakte GKNi kohalike töötajatega maa kättesaadavuse teemal (menetluse algatamise otsuse põhjendus 60), 2020. aasta detsembris, 2021. aasta jaanuaris ja 2021. aasta mais toimunud kontakte riigi ametiasutustega stiimulite kättesaadavuse teemal (menetluse algatamise otsuse põhjendused 62 ja 65) ning kohaliku konsultandi kaasamist, kes tegeles 2021. aasta veebruarist maini ehitusprojekti ja projekti kavandamisega ning teostatavate tööde üldplaani koostamisega (menetluse algatamise otsuse põhjendus 72). Selle teabe põhjal väljendas komisjon esialgset seisukohta, et Türgit uuriti investeeringu tegemise alternatiivse asukohana suhteliselt aktiivselt kuni 2021. aasta keskpaigani. Komisjon leiab, et see tegelikkus on vastuolus Ungari väitega ajasurve kohta, mille tõttu kaaluti alternatiivse asukohana ainult Türgit. Kui ajategur oli tõepoolest oluline, siis oleks Türgiga seotud tegevus komisjoni arvates pidanud intensiivistuma kohe pärast seda, kui Türgi valiti välja ainsa alternatiivse asukohana, mida tuleks uurida. Ungari väidab, et suurema osa Türgis toimuvast tegevusest viis ellu kohalik meeskond. Peale ühe dokumendi (põhjendus 81) ei ole Ungari ega GKN Automotive esitanud täiendavaid tõendeid sellel ajavahemikul toimunud tegevuse kohta.

(177) Lisaks väidab Ungari, et põhjus, miks Türgit ei kantud 2019. aasta lõpus strateegia raames välja valitud riikide nimekirja, ei olnud mitte asjaolu, et Türgiga seotud poliitilisi riske peeti heidutavaks teguriks, vaid see, et kulud ei olnud sel ajal GKN Automotive'i jaoks kõige olulisem otsustustegur. Ungari ja GKN Automotive väidavad ka, et 2020. aasta novembris ja detsembris ei olnud Türgi puhul tajutud riski tase oluliselt muutunud ning seda peeti teiste asukohtadega võrreldes endiselt kõrgeks. Kuna aga sel ajal muutus asukoha valimine „*puhtalt kulukeskseks*“, otsustas GKN Automotive, et Türgi puhul tajutud riski tase on vastuvõetav.

(178) Komisjon leiab esiteks, et väidetav esialgne asukohaotsus, mis tehti 2021. aasta jaanuaris, ja väidetav lõplik asukohaotsus, mis tehti 2021. aasta detsembris (põhjendus 43), ei toeta väidet, et asukoha valimine muutus kulukeskseks alates 2020. aasta novembrist. Seda seetõttu, et otsus Ungari kasuks tehti Ungaris oleva asukoha mitterahaliste eeliste alusel, vaatamata Türgi märkimisväärsele rahalisele eelisele (nüüdispuhasväärtuste erinevus) (põhjendus 179). Teiseks ei ole ka täiendavalt põhjendatud, et Türgi puhul tajutud riski tase muutus alates 2020. aasta detsembrist niivõrd vastuvõetavaks, et võimaldas valida Türgi selle strateegilise projekti asukohaks.

(179) Mis puudutab Ungari ja GKN Automotive'i reaktsiooni komisjoni tähelepanekule menetluse algatamise otsuse põhjenduses 145, kus peeti küsitavaks põhjendust, et rahalised stiimulid, mis katavad alla 50 % nüüdispuhasväärtuste erinevusest, „tasakaalustavad suuresti Türgi-variandi rahalise eelise“, siis Ungari peab seda abi proportsionaalsusega seotud elemendiks. Komisjon märgib siiski, et see element on asjakohane ka abi ergutava mõju hindamisel, sest abi peaks mõjutama abisaaja otsuste tegemist. Ungari ja GKN Automotive väidavad, et kvalitatiivsed kriteeriumid, mis rääkisid Ungari kasuks, ja [4,4–5,3] aasta pikkune tasuvusaeg (stiimulite korral) olid GKN Automotive'i juhtkonna jaoks piisavad, et otsustada teha investeering Ungaris (põhjendused 86 ja 103). Komisjon arvates on see väide vastuolus väitega, et asukoha valimine oli muutunud puhtalt kulukeskseks. Puhtalt kulukeskse lähenemisviisi korral, mille rakendamisel nüüdispuhasväärtus oli Ungari väitel (põhjendused 73 ja 74) asjakohane meetod pärast majanduslike põhjenduste analüüsi suhtes 2020. aasta novembris vastuväidete esitamist, oleks tulnud valida Türgi, kuna isegi abi arvesse võttes jäi märkimisväärne nüüdispuhasväärtuste erinevus püsima.

(180) Seoses Ungari viitega komisjoni varasemale praktikale märgib komisjon, et iga juhtumit tuleb omaette sisuliselt hinnata ning et 2014. aasta regionaalabi suuniste punkti 68 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punkti 66 kohaselt peetakse vastupidist stsenaariumi usutavaks, kui see on ehtne ja seotud otsuse tegemise tingimustega ajal, mil abisaaja teeb investeeringu kohta otsuse. Kuigi teatavatel juhtudel võidakse leida, et riigiabi, mis võimaldab nüüdispuhasväärtuste erinevuse vaid osaliselt katta, annab koos muude kvalitatiivsete teguritega piisava stiimuli, on valikuprotsessi väidetavalt kulukeskne olemus vastuolus Ungari sellekohase väitega.

(181) Lõpuks väidavad Ungari ja GKN Automotive, et asjaolu, et paljud teised investorid on Türgit kaalunud ja/või Türgi välja valinud oma investeeringute tegemiseks, kinnitab põhimõtteliselt Türgi usutavust võimaliku asukohana. Komisjon leiab, et teiste ettevõtjate suhtumine ei ole selles kontekstis asjakohane, kuna 2014. aasta regionaalabi suuniste punkti 68 ja 2022. aasta regionaalabi suuniste punkti 66 kohaselt on vastupidine stsenaarium usutav, kui see on ehtne ja seotud otsuse tegemise tingimustega ajal, mil abisaaja teeb investeeringu kohta otsuse.

(182) Komisjon leiab, et huvitatud isikute esitatud märkused ja tõendid ei hajutanud komisjoni tõsiseid kahtlusi selle suhtes, kas Türgi ikka oli ehtsa vastupidise stsenaariumi kohane koht, kuhu abisaaja oleks Ungari abi puudumisel investeerinud.

5.4.1.4. Järeldus sisulise ergutava mõju kohta

(183) Põhjenduses 171 esitatud järelduse ja põhjendustes 172–182 esitatud hindamise põhjal leiab komisjon, et Ungari ei ole tõendanud abi sisulist ergutavat mõju Ungari teatatud 2. stsenaariumi olukorra kontekstis. Kuna Ungari ega teised huvitatud isikud ei viidanud esialgse uurimise ega ametliku uurimise käigus 1. stsenaariumi olukorrale, ei pidanud komisjon hindama abi ergutavat mõju 1. stsenaariumi olukorra kontekstis ([51]).

(184) Kuna esialgse uurimise ja ametliku uurimise käigus kogutud tõendid ei hajuta komisjoni tõsiseid kahtlusi abi sisulise ergutava mõju suhtes, ei saa komisjon järeldada, et abi oleks siseturuga kokkusobiv. Kuna sisulise ergutava mõju olemasolu ei ole tõendatud ja see järeldus üksi on piisav, et välistada võimalus tunnistada meede siseturuga kokkusobivaks, puudub vajadus teha kindlaks, kas meede vastab muudele 2014. aasta regionaalabi suunistes ja 2022. aasta regionaalabi suunistes sätestatud abikõlblikkuse ja siseturuga kokkusobivuse kriteeriumidele.

6. JÄRELDUS

(185) Komisjon järeldab, et GKN Automotive Hungary Kft. (varem Rubin NewCo 2021 Kft.) jaoks kavandatud meetme sisulist ergutavat mõju 2014. aasta regionaalabi suuniste ja 2022. aasta regionaalabi suuniste tähenduses ei ole tõendatud.

(186) Seetõttu ei saa seda meedet pidada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a alusel siseturuga kokkusobivaks,

([51]) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 183 otsustas komisjon esialgu, et kui ta jõuab pärast ametlikku uurimist järeldusele, et Türgi ei näol ei ole tegemist usutava vastupidise stsenaariumiga ning samas selgub, et abi oli sellegipoolest vajalik Ungarisse tehtava investeeringu piisava kasumlikkuse tagamiseks (1. stsenaarium), siis leiab kinnitust põhjuslik seos ümberpaigutamise ja abi vahel, mis kujutaks endast ilmset negatiivset mõju.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Riigiabi, mida Ungari kavatseb anda ettevõtjale GKN Automotive Hungary Kft. (varem Rubin NewCo 2021 Kft.) summas 15 917,4 miljonit Ungari forintit (43,76 miljonit eurot), on siseturuga kokkusobimatu.

2. Seega ei tohi seda abi anda.

Artikkel 2

Ungari teavitab komisjoni käesoleva otsuse täitmiseks võetud meetmetest kahe kuu jooksul alates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Brüssel, 11. juuni 2024

Komisjoni nimel
juhtiv asepresident
Margrethe VESTAGER